

"VREDE" Studie- en informatiecentrum
voor vredes- en ontwikkelingsproblematiek
v.z.w.

maandblad 10 nrs. per jaar

REDACTIE-BEHEER

PUBLICITEIT :

136 Bagattenstraat 9000 Gent

Prk. : 95.60.15 - Vrede v.z.w. - 9000 Gent

tel. 09/23.82.52

LEESGELD :

200 fr. per jaar - 20 fr. per nummer

Steuabonnement : 500 fr.

Verantwoordelijke uitgever :

M. Vanderborgh

Echel 6

9401 Pollare

REDACTIE :

Theo Bailleul, Paula Burghraeve,
Nadine Crappé, Eric De Bleeckere,
Chantal De Smet, Sonja Eggerickx,
Jean-Pierre Everaerts, Luc Kongs,
Griet Maréchal, Michel Tanret,
Kathleen Steel, Luk Vermeire, Jan
Verwest, Bob Wolstijn, Wilfried De
Vlieghe, H. De Sutter.

LAY-OUT

Elie Elia en

Luk Vermeire

REDACTIESECRETARIS

Jo De Schuyter

HOOFDREDACTEUR

André De Smet

VASTE MEDEWERKERS

Frans De Winter, Ward Ruyslinck,
Staf Schmidt, Jan Van Calsteren,
Jos Wolles, Janine De Rop

Centrum voor UNO-recht
(V.U.B. - Brussel)

Centrum voor Latijns-Amerika
(Roermond)

ABONNEMENTDIENST

Lotty Verwest - Carlos Van Vooren

"Vrede" wil de spreekbuis zijn van al
diegene die - door degelijke informatie
of voorstellen - een bijdrage willen bren-
gen tot de internationale ontspanning.

De redactie doet dan ook beroep op
de medewerking van al diegene die
hiertoe kunnen bijdragen.

De ondertekende artikels beantwoor-
den dan ook niet noodzakelijkerwijze
aan het standpunt van de redactie.

DRUKKERIJ

Gakko - Gent.

De leden van de redactie en van het beheer van "Vrede"
wensen alle lezers hun oprechte wensen voor 1973.

OM OVER NA TE DENKEN.

- * Het agentschap UPI maakt bekend dat tijdens de eer-
ste negen maanden van 1972 400.000 bommen wer-
den uitgeworpen boven Noord Vietnam. Dit gebeur-
de tijdens 54.000 tactische opdrachten... en 1500
raids van B 52 bommenwerpers.
Met de laatste drie maanden, o.m. de bombardemen-
ten op Hanoi en Haifong komen hier nog minstens
100.000 bommen bij.
Dus minimum een half miljoen bommen in 1972 !
- * Kanselier Brandt, Nobelprijs voor de Vrede, heeft
het niet nodig geoordeeld zijn protest te laten horen
tenoverstaan van de bombardementen op Vietnam...
- * De regering Thieu komt de invoer en de verkoop te
verbieden van rode, hemelsblauwe en groene stoffen.
Om het even wat de kwaliteit is. Saigong vreest name-
lijk dat de burgers vlaggen zouden maken van het Na-
tionaal Bevrijdingsleger...
Moet hij angst hebben
van een vreedzame oplossing in Zuid Vietnam...

UIT DE INHOUD

Voorpagina : W. Wolsztajn	
Edito - A. De Smet	3
Van week tot week - E. De Bleeckere	4
Kongres B.U.V.V. te Harelbeke	5
Indochina - Jo De Schuyter	7
Militarisme = Misdadigheid	8
Centrum voor Uno-Recht - Y. Van de Steen	11
Derde Wereld	13
Bijdrage Colam	15
Even uw aandacht voor... Madagascar - H. De Sutter	19
Ervaringen over 11.11.11. - Paul Wagemans	20
Kultuur : Ward Ruyslinck - Marc Le Bon	22
Enquete : Hoe verbeteren wij ons blad? - M. Tanret	24

Werkten verder mee aan dit nummer : Nadine Crappé en Deiner.
Tekeningen van : VandeRei, Preik, Jan Verwest en Elie Elia.

edito

EEN NIET MEER TE ONTKENNEN MACHT.

Aan wie zich actief met acties voor de vrede inlaat wordt meer dan eens de vraag gesteld : "wat zijn eigenlijk de concrete resultaten van uw inzet? ".

Soms wordt jaren aan de weg getimmerd, stuk voor stuk met heel wat hoogten en laagten een stroming verwekt, om plots vast te stellen dat wat men eigenlijk nooit verwacht had of wat steeds door officiële instanties geweigerd werd, een werkelijkheid geworden is.

Het is als de druppel die langzaam de emmer vult. Het water dat met de laatste warmtegraad aan het koken gaat. Kortom een dialectische sprong.

Sommigen geloven niet in een dergelijke bestendige en systematische werking. Dit drijft hen naar passiviteit en onverschilligheid voor al wat hun eigen persoonsje niet aangaat. Anderen zoeken de oplossing in brutale en harde middelen die hen meestal naar de isolatie leidt. We zijn niet van diegenen die deze bijdrage van de openbare opinie denken te moeten overschatten. Tal van factoren spelen zeker een rol. Onze inzet, het stimulerend en organisatorisch element is echter niet weg te denken wat de mobilisatie van de openbare opinie betreft.

1972 heeft ons zeker het bewijs geleverd dat resultaten kunnen geboekt worden.

Nemen we het probleem van de ontspanning in Europa. Het zou naïef zijn te geloven dat Brandt hier de "wonderman" is geweest. Zonder zijn rol te willen onderschatten is toch duidelijk de koerswijziging tenoverstaan van de politiek van een Adenauer, een Kissinger in hoofdzaak het werk geweest van de duizenden die zich sinds jaren inzetten en langs die weg een nieuwe basis hebben gelegd. En is de bijeenkomst van de ambassadeurs te Helsinki, eerste stap naar een Konferentie voor Europese Veiligheid en Samenwerking, ook niet een resultaat waarvoor sinds jaren mensen zich in alle middens inzetten? Denken we hierbij ook aan de erkenning van de DDR door ons land. Wie herinnert zich de halstarrige weigeringen van onze regering o.m. voor wat betreft de opname van dit land in de Wereldgezondheidsorganisatie. Hoeveel petitie's, voordrachten, delegaties e.a. acties werden er niet gevoerd om de nodige voorlichting te brengen en druk uit te oefenen op onze politieke gezagsdragers? Zo kunnen we het verder hebben over de opname van China in de OVN en de erkenning door ons land, op internationaal vlak de koerswijziging van de V.S. tenoverstaan van China en de Sovjet Unie enz., enz.

Men kan ons hierbij opwerpen dat, wat Vietnam betreft, tot heden geen opzienbare wijzigingen tot stand komen. Dit is ontegensprekelijk juist. De kracht van de tegenstander moet zeker niet onderschat worden, zoals evenmin de eigen tekortkomingen niet over het hoofd moeten gezien worden.

De laatste weken hebben ons echter het bewijs geleverd dat ook hier een overwinning in ons bereik ligt. Zeker het heldhaftig verzet van het Vietnamese volk, o.m. het neerhalen van een aanzienlijk aantal Amerikaanse vliegtuigen is voor Nixon een pijnlijke verrassing geweest. Onze Vietnamese vrienden zijn echter de eersten om te onderlijnen dat het protest van de wereldopinie een even belangrijke rol heeft gespeeld om Nixon te verplichten zijn bombardementen boven de 20ste breedtegraad stop te zetten en de onderhandelingen te hervatten. Wanneer parlementen en regeringen het deze maal nodig hebben geacht de Vietnamese politiek van Nixon af te keuren dan is dit ongetwijfeld het gevolg van een brede beweging in hun openbare opinie. Niemand, ook Washington kan hiertegenover onverschillig blijven.

Het is niet een kwestie van slecht humeur wanneer Nixon zich misprijzend uitlaat over de eerste minister van Zweden omdat deze klare taal gesproken had.

En wanneer de Ambassadeur van de V.S. te Brussel het nuttig acht een delegatie van het O.C.V., die hem het protest van de aangesloten organisaties kwam overhandigen, ontving en gedurende een gesprek van een uur trachtte met vlase argumenten en verontschuldigungen het Amerikaanse optreden te verschonen dan is dit zeker omdat hij wel wist dat hij het protest van een dergelijke representatieve groep niet zo maar aan de kant kon leggen.

En wat dan te denken van onze regering die steeds maar onvoorwaardelijk achter de V.S. stond en nu rekenschap houdend met de "ongerustheid van de openbare opinie" zoals men dit noemde, de bombardementen betreurde.

Het is duidelijk dat de druk van onze openbare opinie nog onvoldoende is geweest om hen een stap verder te doen zetten en het voorbeeld te volgen van de regeringen van Zweden, Canada, Australië e.a.

Dit alles moet een spoorslag zijn om met verdubbelde kracht onze inspanningen verder te zetten. De ervaringen der laatste maanden hebben onze zeker geleerd dat we ons, en de openbare opinie, niet moeten laten demobiliseren door de psychologische oorlogvoering, die door Washington gevoerd wordt. Al de nieuwe krachten die zich tijdens de laatste weken bewust geworden zijn dat de actie onontbeerlijk is moeten opgeroepen worden samen de strijd verder te zetten. Meer dan ooit moeten misverstanden en meningsverschillen op de kant worden gezet om een breed en doeltreffend front uit te bouwen.

Het stopzetten van de Amerikaanse interventie in Vietnam moet voor ieder het belangrijkste objectief worden. De onvoorwaardelijke en definitieve stopzetting van alle bombardementen, de ondertekening van het vredesakkoord van 20 oktober, de vrijlating van de politieke gevangenen van Saïgon zijn hiervoor vandaag de enige weg.

De ervaringen der laatste weken hebben ons geleerd dat Nixon alleen met de macht en de weerstand van de tegenstrever rekening houdt.

De openbare opinie van de wereld is deze tegenmacht. Daarom komt het er op één, en ieder dient hierbij zijn verantwoordelijkheid te nemen, het maximum aan bondgenoten te winnen om de weegschaal te kunnen doen overslaan.

"Vrede".

van week tot week

20.11 - 26.11.72

- Hervatting van de besprekingen Kissinger - Le Duc Tho om in de kwestie van het overeengekomen vredesakkoord met N-Vietnam nog "enkele details" (volgens Kissinger) te regelen. De oppositie van de Z-Vietnamese president Van Thieu wordt door de VS echter aangewend om alles in vraag te stellen en de onderhandelingen worden terug opgeschort.
- Te Helsinki vat de voorbereidende Veiligheidskonferentie aan om de dagorde en de procedures te bepalen voor een ruime raadpleging over de veiligheid en samenwerking in Europa. De ambassadeurs van 34 kapitalistische en socialistische landen (met uitzondering van Albanië) nemen daaraan deel.
- Opening te Genève van de tweede fase van de Amerikaans-Sovjetische onderhandelingen over de beperking van de strategische wapens (SALT II)
- In Z-Korea wordt onder het regiem van de krijgswet bij volksreferendum een nieuwe grondwet goedgekeurd welke aan president Park Chung Hee bijna onbeperkte macht toekent en de afschaffing inhoudt van de publieke vrijheden.
- De UNO-veiligheidsraad aanvaardt unaniem een resolutie waarin Portugal uitgenodigd wordt zijn kolonies het recht op zelfbeschikking toe te kennen.
- De regering van kolonel Banzer kondigt de staat van beleg af voor gans Bolivia om het hoofd te bieden aan de stijgende ontevredenheid tegenover zijn fascistisch korrupte bewind. De aanhouding van talrijke vakbondsleiders veroorzaakt proteststakingen in verschillende sectoren.

27.11 - 3.12.72

- De uitslag van de gedeeltelijke verkiezingen in Italië, 5 maanden na de vorming van de centrum-rechts regering van de kristen-demokraat Andreotti, betekenen een afkeuring van de opening naar rechts. Links (socialisten en kommunisten) boekt winst, terwijl de kristen-demokraten, de liberalen en de neo-fascisten achteruitgaan.
- Ondertekening te Tripolis van het fusieakkoord, tot de vorming van de Yemenitische Republiek, tussen Noord en Z-Yemen door de respectievelijke presidenten. Dit akkoord dwarsboomt voorlopig de pogingen van de Arabische reaktionairen het radikaal-progressief experiment in Z-Yemen neer te slaan.
- Na de Kongoalse Volksrepubliek, Madagascars en Mauritanië besluit nu ook Dahomey tot een gedeeltelijke herziening van de neo-kolonialistische akkoorden met Frankrijk voortkomend uit de periode van de onafhankelijkheidsverlening.
- Geholpen door een provokatorische aanslag waarbij in Dublin 2 doden en 50 gewonden vallen, slaagt de Ierse premier Lynch erin zijn antisubversieve wet gericht tegen het IRA, door het Ierse parlement te laten goedkeuren.
- Definitieve inzet van de Franse verkiezingsstrijd met een massale opkomst te Parijs naar het rendez-vous van de linkse unie van socialisten, kommunisten en links-radikalen. Meer dan 100.000 mensen betuigen hun steun aan het programma voor grondige democratische hervormingen.

- Na de verkiezingsoverwinning van de sociaal-demokraten in Nieuw-Zeeland vorige week, wordt nu ook de rechterzijde in Australië verslagen door de Travaillistische partij. Een koerswijziging in de buitenlandse politiek van beide landen wordt verwacht, zich vooral uitend in een minder slaafse volgzaamheid t.o.v. de VS-politiek in Indochina.

4.12 - 10.12.72

- Te Parijs herbeginnen de onderhandelingen Kissinger - Le Duc Tho, terwijl de B52-bombardementen over gans Vietnam nog worden opgedreven en de repressie tegen de oppositie in Z-Vietnam steeds brutaler wordt.
- Voor de Algemene UNO-vergadering klaagt president Allende de rol aan van de multi-nationale maatschappijen, als een van de hoofdoorzaken van de onderontwikkeling. De jacht op de maximale winst noemt hij in dit verband synoniem aan imperialisme.
- De NAVO-ministerraad, in half-jaarlijkse zitting te Brussel bijegekomen, besluit de militaire uitgaven van de NAVO voor 1973 met 66 miljard fr. te verhogen, dit op een ogenblik dat ontspanningspolitiek aan de orde is.
- Bij volksreferendum spreekt de bevolking van de Ierse Republiek zich uit voor de afschaffing van het speciaal statuut van de Katholieke Kerk zodat een toenadering of de hereniging met het overwegend protestantse Noord-Ierland vergemakkelijkt wordt.
- De Algemene UNO-vergadering neemt met grote meerderheid een resolutie aan waarbij Israël verantwoordelijk wordt gesteld voor het slop waarin het Israëliisch-Arabisch konflikt zich bevindt. In Israël zelf wordt een anti-zionistische sabotagegroep ontmanteld, waar voor het eerst in het bestaan van de zionistische staat, Israëliische joden van deel uit maakten samen met arabieren.
- De opening te Washington van Amerikaans-Chileense onderhandelingen over o.m. de kaperkwestie, gaat vergezeld van een lichte Amerikaanse toegeving, onder vorm van een krediet van 42 miljoen dollar door het Internationaal monetair Fonds aan Chili toegekend.
- Ondertekening te Moskou, bij het bezoek van president Allende aan de Sovjet-Unie, van belangrijke samenwerkingsverdragen voor ontwikkelingshulp en versterking van de economische onafhankelijkheid van Chili.

11.12 - 17.12.72

- Te Kinshasa komt de hereniging tot stand van de twee Angolese bevrijdingsbewegingen, de MPLA en de FLNA, respectievelijk voorgezeten door Agostino Neto en Aalden Roberto.
- Aan de vooravond van het kongres van de Rechtvaardigheidspartij (Peronistisch), welke een presidentskandidaat moet aanduiden, verlaat generaal Peron Argentinië en verklaart te verzaken aan het kandidaatschap voor de presidentsverkiezingen van maart '73.

18.12 - 24.12.72

- De VS hervatten massaler dan ooit tevoren hun terreurbombardementen op de N-Vietnamese steden. De afkeuring is quasi algemeen. oo in het Westen.
- Het kongres van de Peronistische partij duidt Hector Compura aan als kandidaat voor het Argentijnse presidentschap tegen de wil in van de syndikale vleugel.
- Ter gelegenheid van de 50e verjaardag van de stichting van de Sovjet-Unie richt Breznev een duidelijke verwittiging aan de VS in verband met haar imperialistische politiek. De ontwikkeling van de Amerikaans-Sovjetische samenwerking wordt ondergeschikt gemaakt aan een vredesregeling in Vietnam. Breznev stelt vast dat het Amerikaans imperialisme niet meer de mogelijkheid heeft over de toekomst van de volkeren te beschikken.
- De ondertekening van het basisverdrag tussen de twee Duitse staten in Oost-Berlijn, wordt gevolgd door de beslissing van de erkenning van de DDR door een ganse reeks landen waaronder ook Frankrijk.
- De Vietnamonderhandelingen geraken terug in het slop. Na de verklaringen van Kissinger blijkt duidelijk dat Nixon het Van Thieu-regime wil handhaven en de Amerikaanse en internationale opinie heeft misleid.

KONGRES BUVV TE HARELBEKE.

Op 17 december 1972 het kongres van de BUVV ging door te Harelbeke. Een honderdtal vertegenwoordigers van de verschillende BUVV afdelingen uit het Vlaamse land waren er aanwezig. De goede ontvangst door de afdeling Harelbeke droeg bij tot een vlotte werking van de bijeenkomst. Na een inleiding door de heer De Smet werd een korte discussie aangegaan omtrent de door de spreker naar voor gebrachte doelstellingen. Na dit gedeelte van de samenkomstsplitste de groep zich in verschillende vergaderingen waar specifieke problemen onder de loep werden genomen. Vooreerst vermelden we de commissie "Midden-Oosten" en de commissie 'Derde Wereld'. Verder kwamen eveneens samen de commissies 'Europese Veiligheid' en 'Indochina'. De aanwezige personen hebben zich voor het grootste deel verspreid over de drie eerst genoemde commissies. De commissie 'Indochina' kende minder bijval. Dit is waarschijnlijk te wijten aan de moeilijkheid, die bij velen bestaat, om zich een duidelijk gefundeerd oordeel te vormen over de drie eerst vermelde onderwerpen terwijl het 'probleem Indochina' voor iedereen, althans qua overtuiging, een afgehandelde zaak lijkt. Niettemin waren deze samenkomsten zo succesrijk dat bepaalde groepen ver over de tijdslijmieten vergaderden.

Na de commissie-vergaderingen werden in een slot-plenum de besluiten getrokken van de werkzaamheden in iedere commissie. Enige discussie bleef nog naklinken omtrent het 'Midden-Oosten', waar door nogmaals de ernstige inzet bleek van de aanwezigen. Tenslotte heeft de vertegenwoordiger van UPDP zijn bewondering uitgedrukt voor de werking van de BUVV, en de wens uitgesproken dat de beide vleugels van de organisatie tot een hechtere samenwerking zouden komen.

DE WERKGROEP "DERDE WERELD" KWAM TOT DE VOLGENDE BESLUITEN :

- A.- De enige daadwerkelijke hulp van wege de geïndustrialiseerde landen aan de derde wereld situeert zich op het vlak van de schenkingen. Deze schenkingen moeten gekoppeld zijn aan voorwaarden zoals :
- 1) Voorkeur gaat naar bevrijdingsbewegingen.
 - 2) Niet vooropstellen van eigen normen en waarden.
 - 3) De schenking mag niet gekoppeld zijn aan eigen economische belangen
 - 4) Prioriteit van de minst ontwikkelde landen.
- Dit impliceert dat de commissie zich achter omhaalacties kan plaatsen indien deze acties voldoen aan bovenvermelde voorwaarden.
- B.- Het ingewikkeld economisch en financieel mechanisme dat verantwoordelijk is voor de huidige situatie van de derde wereld is onvoldoende gekend door de brede bevolkingslagen. Noodzakelijk werd het dan ook geacht informatief op te treden waardoor het voor de mensen duidelijk wordt dat zowel de loontrekkenden van de geïndustrialiseerde landen als diegenen van de derde wereld te maken hebben met dezelfde tegenstander.
- C.- Voorstel werd geformuleerd van het toetreden van de B.U.V.V. tot het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingshulp opdat de B.U.V.V. daar beslissingsrecht zou krijgen en de hier boven geformuleerde richtlijnen zou kunnen verdedigen binnen het officiële orgaan voor ontwikkelingshulp.

HET PROBLEEM VAN HET MIDDEN-OOSTEN.

Op de Vlaamse Konferentie van VREDE en de BUVV is door de algemene vergadering het volgende standpunt i.v.m. het Midden-Oosten ingenomen : De beperkte visie op het probleem van de vrede in het Midden-Oosten, als zou een staakt het vuren volstaan, moet verworpen worden, omdat dat automatisch een status-quo zou impliceren. Vrede moet het resultaat zijn van een rechtvaardige oplossing van het probleem.

Een bevredigende oplossing kan alleen gezocht worden in de oprichting van een staat waarin de rechten van de joodse, islamitische, christelijke en niet-godsdienstige bevolking gegarandeerd worden.

Het Palestijnse probleem dient gesitueerd te worden in het grotere probleem van het Midden-Oosten in het algemeen. Daarbij moet rekening gehouden worden met de economische situatie van het gebied en met de rol van de grote mogendheden in verband daarmee. Omdat het hier enkel om een heel algemene principieelstelling gaat, is uit de aanwezige leden een commissie opgericht die tot doel heeft een aantal problemen verder te onderzoeken en standpunten in verband daarmee voor te bereiden.

VERSLAG KOMMISSIE EUROPESE VEILIGHEID EN SAMENWERKING.

- 1) Onze commissie is van mening dat het nuttig zou zijn in de schoot van de beweging een beperkte werkgroep te vormen, wier opdracht er in zou bestaan een geschrift op te stellen dat het probleem van de Europese veiligheid en samenwerking doeltreffend populariseert.
- 2) Het is de opdracht van de plaatselijke groepen, door middel van persoonlijke démarches, van persorganen, partijen, verenigingen, aksiegroepen, enz. te bekomen dat ze vanuit hun eigen bekommernissen en overtuigingen bepaalde vredesproblemen zouden stellen; het is de opdracht van iedere plaatselijke groep de uitvoering van dit werk te controleren en de resultaten daarvan in "Vrede" te publiceren.
- 3) Inzake Europese veiligheid en samenwerking spreken wij ons uit voor
 - erkenning van de DDR en opnemng van beide Duitse Staten in de UNO.
 - waarborging van de huidige staatsgrenzen in Europa
 - gekontroleerde vermindering van de bewapening van de militaire pakten.
 - uitbreiding van economische, kulturele en persoonlijke uitwisselingen tussen landen van verschillende sociale, economische structuur.
- 4) Dringt aan bij de Belgische regering op een meer positieve houding en meer steun aan vredesinitiatieven, meer bepaaldelijk dat zij zich zou inspannen om de geplande Europese conferentie voor veiligheid en samenwerking te doen plaatsgrijpen uiterlijk in de eerste semester van 1973.

Nadine Crappé.
21.12.72.

EN... OP INTERNATIONAAL VLAK...

Te Parijs vergaderde het uitvoerend comité van de Stockholm Conferentie voor Vietnam waaraan afgevaardigden uit 40 landen en van 20 internationale organisatie deelnamen. Ons land was vertegenwoordigd door I. Blume, J. Du Boch, M. Thonart, J. Godin en onze vriend A. De Smet. De afgevaardigden werden ontvangen door Mevr. Thi Binh e.a. verantwoordelijken van de Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam en van de Demokratische Republiek Vietnam.

Te Berlijn ging op initiatief van de Wereldvredesraad een vergadering door van de sekretarissen van de nationale vredesbewegingen. Afgevaardigden uit tachtig landen namen aan de werkzaamheden deel.

Ons land was vertegenwoordigd door I. Blume, R. Klutz en A. De Smet. Kanunnik R. Goor nam hieraan deel in naam van Pax Christi.

OPROEP

Op zondag 17 december 1972 hielden de vzw. VREDE en de Belgische Unie voor de Verdediging van de Vrede een Vlaamse Konferentie onder het thema :
De VREDE - HOE KUNNEN WE ER VANDAAG HET BEST TOE BIJDRAGEN?

Ruim honderd militanten uit gans Vlaanderen namen hieraan deel.

De deelnemers aan de conferentie vinden het nodig de aandacht te vestigen van de openbare opinie, op de problemen en situaties, die dringend een oplossing vereisen en niemand onverschillig mogen laten :

- het voortduren van de oorlog in Indo-China en het uitblijven van de ondertekening van een vredesakkoord.
- de organisatie van veiligheid en samenwerking in Europa.

- de voortdurende onrechtvaardige behandeling van de derde wereld.

- het uitblijven van een vreedzame regeling in het Midden Oosten, meer eerbieding van de rechten van het Palestijnse en Joodse volk.

De conferentie wenst in het bijzonder te onderstrepen, dat ondanks de besprekingen over een vrede in Vietnam, de bombardementen nog worden opgevoerd. Om hieraan een einde te stellen is het nodig dat de regering van de Verenigde Staten onmiddellijk overgaat tot de ondertekening van de akkoorden die in oktober tot stand kwamen.

De deelnemers van de Conferentie doen derhalve een dringende oproep tot de verantwoordelijken van de politieke partijen, de syndikaten, de grote sociale en kulturele en kerkelijke verenigingen, en jongeren en studentenbewegingen opdat zij zich zouden inzetten om in hen midden de grote massa hiervoor te sensibiliseren en vooral te mobiliseren in brede akties.

Te Brussel werd door het IVVV een resolutie gestemd waarin Frankrijk veroordeeld wordt in verband met de voortzetting van de kernproeven in het gebied van de Stille Zuidzee, als een aanslag op de wereldvrede en een gevaar voor het milieu bederf.

Hopelijk komt er tijdens een volgende zitting ook een veroordeling van de Amerikaanse bombardementen op Vietnam.

Het Europees Komitee voor Veiligheid en samenwerking vergaderde begin december te Brussel en besprak de recente ontwikkeling van dit probleem o.m. de vergadering van de ambassadeurs te Helsinki en het afgesloten akkoord tussen de D.B.R. en de D.D.R.

Door het Nationaal Bureau werd, tergelegenheid van de 50ste verjaardag van de stichting van de USSR dhr. G. Kanaiev, van de Centrale Raad van de Vakbonden, ontvangen. De afgevaardigde van de Sovjet Vakbonden hield ook besprekingen met de gewestelijke komitees van de Centre, Borinage, Luik, Aarlen en Antwerpen. Anderzijds bracht een nationale delegaties van het ABVV eveneens een bezoek aan de Sovjet Unie.

indochina

DE KATHOLIEKEN EN VIETNAM.

Een ongekeende bommenintensiteit doodt en verwondt duizenden Vietnamese mensen. De materiële schade is ontzaglijk groot. Alle plaatsen van Noord-Vietnam zijn militair doel geworden. In naam van de verdediging van de Zuidvietnamese 'democratie', en impliciet dat van de V.S., wordt een volk uitgemoord.

De bovenmenselijke inspanningen van de Vietnamese bevolking en de materiële en morele steun van grote groepen van de wereldbevolking vormen een dam tegen deze volkerenmoord. Een golf van protesten is losgekomen uitgaande van mensen die eerder ofwel andere stellingen innamen, ofwel 'genuanceerder' stellingen nodig achtten. Zo ook heeft een plaatsvervangend Belgisch minister zijn 'treuren' kenbaar gemaakt omtrent de bombardementen. Dit is een duidelijke vluchtreactie die vervolgd moet worden door scherpere daden. BVb. de erkenning van de Democratische republiek Vietnam. Onze ministers en andere 'top' politici hebben ontelbare gelegenheden laten voorbijgaan om hun standpunt kenbaar te maken. Ze deden het niet. Nu er over de ganse wereld protesten losbreken tegen de onmenselijkheid van de VS politiek kunnen ze wel niet anders. De werkelijke draagwijdte van deze 'treurnis' wordt duidelijk gesteld wanneer men beseft dat er eerst één miljoen doden nodig waren. Waar blijft hun verantwoordelijkheid?

In dit verband is het aangewezen om een stukje te lichten uit de brochure "Dossier, wapentransporten in België". Op blz. 14 wordt daar een schrijven van minister Harmel vermeld. Daarin staat ondermeer, "(...) Het toekennen van vergunningen voor de uitvoer van oorlogswapens behoort tot de bevoegdheid van de Minister van Buitenlandse zaken".

Onze minister verklaart dat hij voorstander is van een genegocieerde oplossing voor het konflikt, maar ondertussen geeft hij de toestemming om Amerikaanse wapentransporten, met bestemming Vietnam, door België te laten komen en deze te laten verscheppen te Zeebrugge...

Welke wordt dan de feitelijke positie van minister Harmel t.a.v. het verloop van de oorlog in Vietnam? Welke is de positie van de politieke partij waartoe de heer Harmel behoort inzake de politiek van de V.S. in Indochina?

In tegenstelling met de houding van de heer Harmel zijn er heel wat katholieken in de wereld die duidelijk standpunt innemen tegen de Amerikaanse aanwezigheid in Vietnam. We vermelden enkele initiatieven.

In de eerste plaats deze van de paus. Reeds op 17 december verklaarde hij het verkeerd gelopen 'rendez-vous met de vrede' te betreuren. In zijn nieuwjaarsboodschap zet de paus aan tot een reëler engagement. "La Paix est possible, ouvrons lui les portes là où elle est écartée, par des négociations loyales et orientées vers des conclusions sincèrement positives. Ne refusons pas tous sacrifice qui, sans porter atteinte à celui qui se montre généreux, rendrait la paix plus rapide, plus cordiale et plus durable." "Donnerons nous le nom de paix (...) A un ordre extérieur fondé sur la violence et sur la crainte? Hypocrisie nécessaire dont l'histoire est remplie." (L.M. 20/12/72).

Uit deze tekst blijkt wel een zekere dubbelzinnigheid, waardoor de houding van de paus schijnbaar kan worden ontdaan

AMERIKAANSE VREDESDUIF

van iedere belangrijkheid. Le Monde beweert echter een zekere evolutie op te merken in de pauselijke standpunten. "Jean XXIII et Paul VI, en effet, ont inlassablement précisé les principes d'action sur lesquels devraient se régler non seulement les catholiques mais tous les hommes. Et les situations qu'ils ont décrites, mêmes en termes généraux, ne devraient pas laisser de place à l'équivoque".

De aard van de situaties waar de pausen naar verwijzen is van die aard dat ze aan de pauselijke uitspraken een duidelijke inhoud geven. In dit geval zou de Amerikaanse politiek in Indochina als onjuist worden beschouwd door de paus, en daarom ook worden afgekeurd. De onbepaaldheid van de pauselijke uitspraak laat echter drukking op gelovige politici achterwege. De paus laat de definitieve beslissing aan hen over. Niet alleen aan de politici maar aan alle katholieke burgers. Le Monde stelt zich dan terecht de vraag :

"Mais les catholiques sont ils habitués à agir d'eux-mêmes, à prendre leur engagement de citoyens actifs en fonction même des orientations pastorales qui leur sont dites et redites? "

In de V.S. werd door de "Raad van kerken van de V.S." een scherpe afkeuring van de Amerikaanse politiek t.o.v. Vietnam gepubliceerd.

"We geloven dat de door onze natie uitgevoerde bombardementen niet weerstaan aan het oordeel van God. (...) We geloven dat de nieuwe bombardementen op Vietnam immoreel en nefast zijn en dat ze op geen enkele manier een van de geboden opties kunnen zijn voor onze natie en haar leiders. Samen met miljoenen mensen hebben wij in oktober moed gevat toen wij hoorden dat "de vrede heel nabij was". Wij bidden voor de onmiddellijke voleindiging van deze vredesbelofte.

Moge de natie zich bewust zijn van het kwaad dat wij veroorzaken en van de verschrikkelijke gevolgen ervan. (...)"

In navolging van deze publikatie werd te Parijs in een Amerikaanse kathedraal betoogd. Franse en Amerikaanse pastoors en priesters namen er het woord. Zij wezen er onder andere op dat "de aanwezigen de geboorte van de prins van de vrede niet mochten vieren wanneer hun volk een ander volk aan het uitmoorden was". Zij vroegen tevens om in naam van Christus de bombardementen te staken. Op verzoek van de aanwezigen werd de politie in de kathedraal gehaald om de 'rustverstoorders' buiten te werpen...

De kardinaal Wyscinsky verklaarde in zijn kerstpreek :

"Ik heb de vaste overtuiging dat het Amerikaanse episkopaat, rekening houdend met de gebeden van de Heilige Vader, alles in het werk zal stellen om bloedvergieten van kinderen en onschuldige broeders in Vietnam te beëindigen. Ik deel de aspiraties van het Vietnamese volk, een volk dat sinds vele jaren zo tragisch heeft moeten lijden." Verder richtte hij een oproep aan kardinaal John Krol uit Philadelphia om zijn in-

vloed te laten gelden : " (...) Ik vraag u om vandaag te strijden voor de vrijheid van alle volkeren en naties, in het bijzonder voor diegene die lijden onder een onjuiste oorlog (...)"

een telegram naar Nixon verstuurd waarvan hier de inhoud: "Erg onder de indruk van het afschuwelijk en onmenselijk militair geweld wens ik mijn solidariteit te betuigen met het Vietnamese volk en vraag om een einde te stellen aan de bombardementen zowel om humanitaire redenen als om betere vredesperspektieven te kunnen bieden aan alle betrokken partijen door gebruik te maken van niet-militaire middelen en besprekingen."

Dat een stellingname van onze minister dringend nodig is bewijst, indien het nog moest, de aanvang van de fysieke likwidatie van de politieke gevangenen in de gevangnissen van Zuid-Vietnam. De president van de Zuid Vietnamese KAJ werd, na een tiendaagse hongerstaking, met andere studenten overgebracht naar de dodengevangenis Paulo Condor. Mag men broeders in de steek laten? Deze verschrikkelijke situatie zou aan de minister de mogelijkheid bieden te bewijzen zijn werkelijke overtuiging kenbaar te maken.

Jo De Schuyter

MILITARISME = MISDADIGHEID

Drie artikels in onze bladen :

- Para-kommando's folteren gevangenen in Elsenborn.
- Jong geleerd is oud gedaan.
- Golf van misdadigheid over Israël.

Veelzeggende artikels. Voor iemand die kan lezen. Zes para-kommando's werden te Luik voor de krijgsraad gebracht. Beschuldiging : foltering van "gevangenen", teneinde inlichtingen los te krijgen over de bewegingen van "de vijand". Over de feiten moeten wij het hier niet meer hebben. Ze zijn bekend : foltermethodes, zoals ze toegepast werden door

S.S., door Franse para's in Algerië en Belgische in Kongo, en zoals ze nog toegepast worden in Vietnam, Brazilië, Turkije, Angola, Griekenland, Israël.. In verschillende versies is het relaas verschenen in de dagbladen : "Maneuvers te realistisch"; "Para's spelen oorlog"... Het werd gretig gelezen, - misschien ook nog met een tikje sadistisch genot : sex en geweld zijn immers gewilde konsumptie-artikelen...

De Belgische Liga voor de Verdediging van de Rechten van de Mens protesteert : het gebeurde is een inbreuk op artikels zoveel en zoveel van dit en van dat. De Liga eist, dat militaire voortaan een degelijke opleiding zouden ontvangen over de rechten van de mens en de eerbied die men aan die mens verschuldigd is.

Goed zo. Zo komen wij, bij gebrek aan een pluralistisch onderwijs, eindelijk toch tot een pluralistische oorlog : met het zwaard in de ene hand, de moraal-code in de andere en "god aan onze zijde".

Maar neen. Zover zullen de "war-Lords" het niet laten komen. Ze kunnen wel beweren : "Het leger maakt een man van u, maar een mens neen, dat niet. Zeker niet, wanneer het om elitesoldaten gaat, zoals onze para's. Want : hoe minder mens, hoe beter soldaat.

En dan, EEN MAN, wat wordt daaronder verstaan? Mede dank zij de hulp van zekere films en T.V.-feuilletons wordt het beeld opgehangen van de keiharde duwer, de knokker, die zich door niets of niemand laat tegenhouden, die desnoods over lijken gaat...

Wie wordt er para, en waarom? "Para's SPELEN Oorlog" titelt een dagblad. Juist. Ongetwijfeld is er bij velen een /sadistische? / drank om zich "uit te leven", dank zij de para-kommando technieken. Voor hen is het een spel, een sport. Goed. Zolang het inderdaad om een sport gaat : een steile rots beklimmen, uit een rijdende wagen springen, langs een kabel een afgrond overbruggen... Desnoods nog tot en met de overlevingstechnieken : hoe in leven blijven in een woestijn, een oerwoud...

Maar alles wordt techniek : hoe een mens van kant maken zonder wapen te gebruiken; met nekslag of overbijten van de strot... Alles wordt sport, wordt prestatie : om het snelst,

om het meest negers of Arabieren of Vietnamezen doden. Ook het folteren : zuiver techniek en prestatie. De mens wordt verlaagd tot een object. Een object, dat moet bewerkt worden, of uit de weg geruimd. Vooral als het een neger is, of een Arabier, of een Vietnamees, of een kommunist... De legerleiding streeft hier nog wel een ander doel na, een politiek doel. Een kolonel, als getuige opgeroepen, bekende dat er inderdaad een "theoretische" opleiding gegeven werd over de methodes van ondervragen in de Oosteuropese strijdkrachten. Zo worden het anti-kommunisme en de koude oorlogsgeest warm gehouden. En die zogezegde kommunistische foltermethodes zijn dan meteen het argument om de foltermethodes langs deze kant goed te praten. Niet alleen de vijand wordt een object. Ook de zogenaamde elitetroepen zelf worden het. De opleiding, zoals die o.a. bij de Amerikaanse "leatkernecks" wordt toegepast is een psychologisch meesterstukje : Ze worden letterlijk en figuurlijk zolang getrapt, door drek en modder gesleurd, tot er niets menselijks meer overblijft. Alleen nog een goed gesmeerde machine, die gehoorzaamt aan de druk op de knop : "Befehl ist Befehl"; "Nicht raisonieren"... Zo komen wij in fascistisch vaarwater terecht. Geen wonder dat para's altijd het instrument zijn van een fascistisch regime of een rechtse putsch of een reactionaire beweging, ook in de democratische landen. Zij zijn het, die eventueel zonder skrupules, met plezier zelfs, tegen het volk kunnen ingezet worden : stakende arbeiders, betogende studenten of wat dan ook. De legerleiding weet dat goed genoeg. En, zo gezien, is de voorgestelde legerhervorming en - vermindering best te begrijpen. Onze machthebbers hebben immers "meer" aan een kleine kern beroepssoldaten; bvb. aan de 1000 nieuwe rijkswachtvrijwilligers; in de bekende para-geest opgeleid, dan aan een heel leger van dienstplichtigen. Maar ja, ook in het gewone leven zet die para-mentaliteit zich door. Ook daar willen die kerels "hun man" staan, zonder zich te storen aan de wetten, - want die zijn natuurlijk alleen maar gemaakt voor het gewone volk. Ook wanneer het tegen de brave medeburger gaat inplaats van tegen de vijand, - die kans heeft men immers niet altijd - draaien ze hun hand niet om voor een overval, een diefstal, een moord...

Langs het militarisme zijn we in de misdadigheid terecht gekomen. Wat zeer logisch is.

Wij begrijpen dan ook best het artikeltje over de golf van misdadigheid in Israël :

"In de 9 eerste maanden van 1972 werden 53 moorden gepleegd, dat is bijna het dubbele van het hele jaar 1971. De criminaliteit neemt vooral toe in Tel-Aviv. Banditisme, vernieling van telefooncabines en postbussen, diefstal voor auto's, nota's en fietsen, bankovervallen, enz. zijn dagelijkse kost. 's Avonds durven de mensen niet meer buiten komen. Ouders en echtgenoten komen hun kinderen of hun vrouw afhalen aan de bushaltes..."

Wij zouden hier bijna een parallel kunnen trekken tussen de stijging van het militarisme en het militair geweld en de stijging van de criminaliteit : sedert 1948 is de begroting van landsverdediging (?) met 28 vermenigvuldigd; elke Israëliër wordt jaarlijks gemiddeld voor 20.000 frank belast; daarvan gaan 18.800 frank - of 94 t.h. - naar het leger...

Ook in Amerika stijgt de misdadigheid met de dag : van januari tot september 1972 waren er in New-York maar eventjes 1.348 moorden; van 1 tot 23 oktober werden er 116 mensen gedood, in de laatste helft van oktober werden 15 leerkrachten gewapenderhand in hun eigen klas beroofd, enz. enz. Inplaats van een verband te zoeken tussen de misdadigheid en bvb. de oorlog in Vietnam, schuift men de schuld op de contesterende jongeren - die juist tegen deze oorlog in opstand komen. Besluit : nog meer militarisme.

Althans in Memphis, in de staat Tennessee. Het tijdschrift "De Post" wijdt er een artikeltje aan. Heel leerzaam. In 28 lycea dragen de kinderen het uniform en krijgen ze 5 uren per week militaire opleiding. Zonder de bijkomende uren aan voorbereiding voor een of andere parade.

Bij sommige ouderen valt die jeugd in uniform, met het geweer op de schouder, niet in goede aarde, doch de jongeren laten het zich allemaal nogal welgevallen. Want, in ruil voor de harde discipline, de reeks geboden en verboden, mogen de jongeren van 14 jaar tweemaal per week met een echt geweer en echte kogels schieten.

"De oorlog en de clangeest zijn hier een spel geworden", zo besluit "De Post". Bij de para's was het ook een spel. Maar waar eindigt dit militairistisch spel? In burgerdeugd? Of in misdadigheid?

PERSONALIA.

Onze gelukwensen aan onze lezers...

Geert Daenen - sekretaris van Gemeenschap en Ontwikkeling te Hasselt - en zijn echtgenote bij de geboorte van hun dochtertje.

Guido Vereecke - nationaal verantwoordelijke van de Chiro - die in het huwelijk trad met Griet De Crane.

Onze oprechte blijken van deelneming aan de families bij het overlijden van :

Gerard Calsyn - hoofdredakteur van De Rode Vaan en sekretaris van de K.P. te Eeklo - die het leven liet bij een dom verkeersongeval en onze beste wensen voor spoedig herstel aan zijn echtgenote Erna die hierbij zwaar gekwetst werd.

Petrus De Jonghe - vader van Etienne De Jonghe - nationaal sekretaris van Pax Christi.

VREDESFONDS.

Dr. Morael (tussenkost huur)	300 fr.
Voor ons fotokopieerapparaat :	
Griet Marechal - Gent	600 fr.
A. Van Put - Edegem	60 fr.
Isidoor Clays - Brussel	150 fr.
	810 fr.
Vorige lijst :	2.740 fr.
	3.550 fr.

Hartelijk dank!

Overschrijvingen kunnen gedaan worden op Prk. 95.60.15
vzw. Vrede - Gent.

te zot om los te lopen

Barbara Ward van de Pauselijke commissie "Justitia en Pax" tijdens een eerste gesprek tussen 13 kardinalen en hoge leiders van de Curie te Rome: "Op economisch gebied controleert 20 t.h. van de wereldbevolking, gekoncentreerd in het Atlantisch gebied 80 t.h. der rijkdommen. Deze ongelijkheid zal nog toenemen".

In "De Keten", tijdschrift van het Vormingsinstituut voor Katholiek Middenstand Onderwijs dat op haar initiatief een 25 tal zakenmensen een bezoek brachten aan Latijns Amerika, Venezuela, Peru, Colombia, Argentinië en Brazilië werden aangedaan. Er werd eveneens een bezoek gebracht aan Dom Helder Camara.

In het verslag van de reis lezen we het volgende:

"Vreemde landen komen met hun gelden, maar halen veel meer uit ons land dan zij brengen. Zij investeren één dollar maar halen drie dollar naar hun land terug....

Ik beschuldig niemand in het bijzonder maar stel de feiten vast. Op het einde van de wereldoorlog hebben de groten in Jalta de wereld onder elkaar verdeeld.

Nu komen ze opnieuw samen in Peking, Moskou, Londen en Parijs en verdelen de economische onder elkaar...."

We moeten zeker geen tekening maken om het venijn in de staart te ontdekken. Papier is gewillig. Foei Kristen Middenstanders. Liegen en de waarheid geweld aan doen is toch ook doodzonde...

"SUN" revue is het tijdschrift van de Belgische eigenaars in het Buitenland, en van het Centrum voor studie en promotie voor Toerisme. In het oktober-

nummer verschijnt een paginagrote foto van Hassan II de "manhaftige koning" van Marokko, zoals het heet. En als slot van een lovens artikel "Zoals hij te voorschijn treedt uit de twee tragediën, dwingt de monarch eerbied af wegens zijn flegma, zijn zelfbeheersing en de kalme uitdaging waarmee hij tweemaal de dood trotseerde." Kalme uitdaging? Zouden we niet beter zeggen verstandige uitdaging? Een overwinning van de geest op de duistere machten? In het zelfde nummer worden de lezers uitgenodigd een luxe appartement te kopen in de "Baai van Tanger". Belgische urbanisatie op een fijnzandig strand...

In "De Gazet van Antwerpen" van 18 dec. "De Noord Vietnamese voeren ook geen eerlijke onderhandelingstaktief. Vaak worden eerder ingenomen standpunten gewijzigd, reeds bereikte overeenkomsten worden herroepen of aan beuzelachtige kwesties (bv. vertalingen) wordt overdreven belang gehecht..." Commentaar overbodig nietwaar?

Jaak Van de Meulebroucke is wat men de opkomende ster in de Volksunie noemt. Naar het schijnt is hij vooruitstrevend en sociaal. Dit hebben we zeker niet kunnen merken doorheen zijn interpellatie in de Oostendse gemeenteraad waar hij van leer trok omdat in de stad, in het raam van 11.11.11. de aktie werd gevoerd voor het projekt 412: medikamenten voor Vietnam. Van de Meulebroecke heeft zelf niet nagelaten als leraar van het college zijn invloed in te zetten opdat de K.S.A. van deze school dit jaar aan deze 11.11.11. aktie niet zou deelnemen...

En wij die dachten dat de V.U. voor het zelfbeschikkingsrecht der kleine volkeren was.

Het is wel opvallend dat een krant als "De Standaard" zijn informatie filtert. Ook een vorm van censuur is dat wanneer men de lezers de nodige informatie niet doorgeeft. Zo is het ons opgevallen dat de persmededelingen van het Overlegcentrum voor de Vrede - wanneer organisaties van alle politieke en wijsgerige strekking vertegenwoordigd zijn - dat toch enkele honderdduizenden leden vertegenwoordigd geen plaatsje krijgen. Maar het gaat om akties voor Vietnam en dan zwijgt men het maar liever dood. Een grote foto en het no-

dige commentaar komt er wel in wanneer een handjevol mannen op de Madouplaats tegen de Sovjet Unie betogen. Een oude liefde natuurlijk...

Pompidou's eerste Minister Messmer verklaarde voor de Nationale vergadering dat hij de verlaging van de kiesgerechtigheid tot 19 jaar gunstig gezind was en zich verbond dit probleem te onderzoeken zo hij... na de verkiezingen nog aan het hoofd van de regering staat...

Half november werd ons door de "welingelichte pers" bekend gemaakt dat een rebellie was losgebroken onder de troepen van het Nationaal Bevrijdings Front van Zuid Vietnam.

Geen enkele detail ontbrak. Namen van zogezegde opstandige officieren, plaats, uur en datum kortom alsof ze er bij geweest waren... Een week later was er geen letter meer te vinden over deze kwakkel in de krant...

Eind december werden de nieuwsberichten overspoeld met grote nieuws dat generaal Giap dood was... Geen drie dagen later zoekt men nog vruchteloos naar het minste bericht. Informatie noemen ze dat...

Admiraal A. Thomas, president van Portugal, moet zich niet erg op zijn gemak voelen. In zijn nieuwjaarstoespraak had hij over de subversieve akties van de kommunisten, de kerk die zich door deze laat op sleptouw nemen en de Portugese jeugd die slechte wegen bewandeld. De ouders worden dan ook uitgenodigd de zin voor hun "verantwoordelijkheid" terug te vinden en de scholen niet langer "onduldbare" toestanden toe te laten...

De correspondent van Le Monde ondervroeg, tijdens de bombardementen op Hanoi, te Saïgon tientallen burgers van alle politieke, wijsgerige en sociale horizonten. Slechts één, de generaal Lan, vond dit een goede zaak. Zijn antwoord: "Het doet me goed. Ik voel me niet ontroerd omdat de burgerbevolking getroffen wordt. Buiten dien is Hanoi toch geen schone stad..."

Een ander officier verklaarde echter: "vergeet niet dat wij, de Vietcong en deze van het Noorden hetzelfde vel hebben..."

centrum voor uno - recht

Salvador Allende in de Assemblée der Verenigde Naties.

Kollektieve economische veiligheid als wissel op de toekomst voor de UNO.

"The Law of all life is growth and adaptation. As with all organisms, human institutions must adapt or become irrelevant and perish, (De Filipijnen, in een rapport van de secretaris-generaal, dd. 19 juni 1972)

1. Bij het nader beschouwen van het tragisch falen van de Verenigde Naties in tal van hun hooggestelde doeleinden (1) rijst de vraag naar de onderliggende oorzaken van tal van deze mislukkingen. Het antwoord kan, sterk vereenvoudigd, drie richtingen uitgaan. In de eerste optiek valt alles te herleiden tot de politieke onwil der lidstaten en zou de structuur van de VN volledige voldoening schenken (2). De tweede zienswijze komt hierop neer, dat beide factoren een belangrijke rol spelen bij het tekortschieten van de UNO, doch dat de VN-structuur gedeeltelijk dient te worden aangepast (3). Een aantal landen tenslotte wijzen erop dat de Wereldorganisatie slechts degelijk kan werken mits een grondige en globale herziening van haar basisstructuur: het Handvest. Canada, Colombië, Indonesië en Japan stellen dat de radicale wijzigingen in de internationale situatie, een verstrekkende wijziging van het Handvest noodzakelijk zijn. Een belangrijke accentverschuiving dient hierbij opgemerkt in het antwoord van Indonesië aan de secretaris-generaal (4). Indonesië zegt o.m. dat:

"Since it was born in the midst of the Second World War in 1945, the Charter puts its emphasis on peace rather than on justice (cursivering van mij) while lasting peace is only possible if it is based on justice".

Deze mogelijke nieuwe benadering van de UNO-problematiek is ook terug te vinden in de verklaringen van president Salvador Allende van Chili. Het Chileense staatshoofd drong bij zijn toespraak voor de Assemblée, op 4 december jgl., er bij de VN op aan het Handvest van de Economische Rechten en Plichten der Staten zo vlug mogelijk te aanvaarden. Het idee van een dergelijk Charter werd voor het eerst aan UNCTAD III voorgelegd op 4 april jgl. door de Mexicaanse president Luis Echeverria. Deze derde Conferentie der VN betreffende de handel en de ontwikkeling ging trouwens door in de Chileense hoofdstad. De openingsrede van Dr. Salvador Allende GOSENS bij UNCTAD III vormt trouwens een schakel in het geheel van een gedachtengang die in september 1960 door de H. Fidel Castro werd ingeleid voor de AV der Verenigde Naties en naderhand o.m. door de H. De Seynes, adjunct secretaris-generaal, tijdens UNCTAD III en door de H. Herman Santa Cruz, ambassadeur van Chili te Genève, bij de vergaderingen van de ECOSOC, terug werd opgenomen (5)

Het huidige "onbehagen" van de noord-amerikaanse maatschappijen en de keiharde persconferentie van G. Bush, Amerikaans ambassadeur bij de UNO, tot weerlegging van de thesis van de Chileense president, zijn dus bijzonder dreigende, doch overjarige reacties (6)

2. Het Concept collectieve economische veiligheid.

Het behoud van de wereldvrede heeft steeds gesteund op rechtvaardigheid. Nochtans hebben de Verenigde Naties, in de chaotische na-oorlogse atmosfeer bij hun ontstaan, het eerste concept vooropgesteld en het laatste begrip als één van hun oogmerken ernaast gesteld. O.i. valt echter sterk te betwijfelen of de vreedzame samenwerking tussen de volkeren, met verschillende politieke en economische systemen, het einddoel van de VN, haalbaar is zonder een (minimale) billijke verdeling (internationale herverdeling) van de rijkdommen. Wanneer men deze redenering volgt komt impliciet het begrip economische veiligheid centraal te staan. Deze idee werd op eenvoudige wijze verwoord door Colombië, in een verslag aan de secretaris-generaal der VN, omtrent de eventuele herziening van het Handvest (7). Volgens Colombië impliceert internationale samenwerking billijkheid (8) en sluit agressie en discriminatie uit op het vlak van de buitenlandse handel, de financiële hulp en de technische bijstand. Uit dit principe vloeit het recht voort van alle landen op ontwikkeling en bijgevolg ook het recht op een rechtvaardiger en meer rationele structuur voor de internationale economische betrekkingen. De landen die men uit schaamte de "ontwikkelingslanden" noemt (9) hebben dus het **soeverein recht** over hun natuurlijke hulpbronnen te beschikken. Ook verdient het RECHT van deze landen om op gelijke voet te worden behandeld met andere Staten in beraadslagingen en beslissingen inzake handels- en monetaire problemen, volle erkenning. Alle eenzijdige beslissingen in deze materie zijn trouwens tegenstrijdig met het beginsel van de soevereine gelijkheid der Staten, zoals opgenomen in het Handvest der Verenigde Naties.. (10)

3. Het voorstel Allende en andere mogelijkheden.

De eenvoudige begrippen, vervat in het begrip economische veiligheid, laten de impasse, waarin sommige landen verkeren, die ernstige, constructieve pogingen doen om zich uit deze vernederende armoede te werken, reeds doorschemeren. Op 2 december jg. klaagde Dr. Allende in Mexico het "stille Vietnam" aan.

"Het drama dat zich afspeelt in mijn land" zei de Chileense president te Guadalajara, op de Universiteit van Jalisco in Mexico, is dat van een stilzwijgend Vietnam. Bezettingstroepen zijn er niet aanwezig, noch zijn er vreemde vliegtuigen die het Chileense luchtruim schenden. Het land dient echter af te rekenen met een, naar de inhoud al even erge, economische blokkade, terwijl de internationale financiële instellingen weigeren Chili de nodige rechtmatige kredieten te verlenen.

Op 4 december herhaalde Allende deze aanklacht voor de algemene vergadering van de UNO. De "onzichtbare" vijand van de eerlijke (rationele) systematische ontwikkeling viel hij ook reeds aan op UNCTAD in de maand april van dit jaar. Toen wees hij erop dat de werkzaamheden van de Conferentie, die zouden leiden tot maatregelen met een concrete draagwijdte, **de facto** geen enkel effect zouden sorteren, daar de private multinationale maatschappijen rustig de praktische toepassing van deze akkoorden uitvoeren in overeenstemming met hun **eigen** belangen (11). Verder betoogde hij nog, onder talloze andere schrijvende voorbeelden van

de cynische uitbuiting van de landen van de Derde Wereld, dat organismen als IBRD, IMF en GATT, behorend tot het raderwerk der Verenigde Naties, met ruime inwerking op het internationaal economisch bestel, opgericht werden zonder inspraak van deze ontwikkelingslanden. Deze systemen uitgewerkt in Bretton Woods & Havana hebben voorts bewezen niet in staat te zijn het inkomenspeil van meer dan de helft van de bevolking op te drijven. Verder toonde Allende aan dat 42 jaar geleden de kopermijnenmaatschappijen voor 30 miljoen dollar investeerden in Chili. Sindsdien bracht deze kapitaalinput, zonder nieuwe kapitaalinvestering, 4 miljard dollar aan de investeerders op. Veel commentaar op dergelijke vorm van "ontwikkelingshulp" is onnodig.

President Allende, die het in Mexico had over het "Stille Vietnam", waarvan hij in Chili getuige is, bracht dezelfde argumenten naar voor tijdens zijn toespraak voor de Algemene Vergadering van de UNO. Zonder ook maar éénmaal de USA te vermelden, haalde hij talloze voorbeelden aan van het machtsmisbruik van de multinationale ondernemingen in de landen van de derde Wereld.

Zo zijn de transnationale maatschappijen er bijvoorbeeld in geslaagd om op één jaar tijd 1.723 miljoen dollar winst te halen uit de landen van de derde wereld, waarvan meer dan 1 miljard afkomstig is uit Latijns-Amerika. Het hoeft dan ook geen verwondering op te wekken dat I.T.T. in 1970 en 1971 heeft gepoogd de Amerikaanse regering te overhalen om het huidige Chileense Volksfront omver te werpen. Even "logisch" is het recent offensief van Kennecott Corporation om Chili economisch te verstikken, door de blokkade van hun Koperuitvoer. Nochtans heeft Allende erover gewaakt de huidige moeilijkheden tussen zijn regering en voornoemde ondernemingen niet voor te stellen als een geschil tussen Santiago en Washington. De oproep van het Chileense staatshoofd was er vooral op gericht, zoals deze van de H. de Seynes, adjunct secretaris-generaal van de Verenigde Naties voor Economische en Sociale Zaken, de VN er op te wijzen, dat elke gedachtenwisseling betreffende een betere hulp aan de ontwikkelingslanden zinloos zal blijven, zonder een **eerlijke studie van de werkelijke rol die de multinationale maatschappijen in de derde wereld spelen**. Volgens hem dienen de Verenigde Naties daarnaast zo vlug mogelijk het 'Handvest betreffende de economische rechten en verplichtingen der Staten' aan te nemen, zoals voorgesteld door de Mexicaanse president Echeverria. Colombië stelt overigens voor het soevereine recht der landen om over hun natuurlijke hulpbronnen te beschikken, als basisbegrip van het concept economische veiligheid, in het Handvest der Verenigde Naties neer te schrijven. Dit zelfde land wijst ook op de idee van Brazilië, om de ECOSOC om te bouwen tot een uitgebreide veiligheidsraad, die zelfs in spoedzittingen kan bijeengroepen worden, mocht de schending van de basisprincipes van deze "rechtvaardigheids-UNO" leiden tot een inbreuk op de wereldvrede of veiligheid. Deze opvatting gaat reeds veel verder dan deze van de Chileense president, die in het kader van een progressieve realistische politiek een organisme als UNCTAD, wil uitgebouwd zien als een permanent UNO-organisme, dat zou werken aan en waken over een systematische, gewaarborgde en rechtmatige ontwikkelingsstrategie. Nochtans worden deze redelijke voorstellen, waar de Wereldorganisatie slechts aan prestige kan bij winnen, enkel bedachtzaam in de wandelgangen der internationale organisaties besproken. Ongelooflijk na de lectuur van een aantal belangrijke werken gewijd aan bepaalde hoofdaspecten van deze problematiek (12), waarin even-

eens dezelfde stelling vooropgezet wordt, waarvan de leefbaarheid van de internationale gemeenschap afhankelijk is. Professor Tinbergen ziet het, als besluit, zo: "Wat wij nodig hebben om het oorlogsgevaar werkelijk te overwinnen is een internationale orde: een geordende samenleving voor de wereld als geheel en niet slechts tot aan de landsgrenzen. Zoals de zaken er nu voorstaan zal de beste politiek om te komen tot een internationale orde wel zijn eerst de ontwikkelings-samenwerking te versterken. "Samengevat zal het vertrekpunt der VN, vredesbehoud, zo vlug mogelijk moeten gelezen worden als : economische veiligheid.

Y. Van de Steen.

- (1) Deze zijn vervat in de inleiding van het Handvest en in art. 1, waarbij telkens het streven naar behoud van vrede en internationale veiligheid als hoofdbetrachting beklemtoond wordt.
- (2) Dit is de visie van de Beylorussische SSR, de CSSR, Denemarken, Frankrijk, Polen, Uganda en de USSR. Deze laatste willen bovenal het vetorecht in de V-raad behouden zien. Zie daartoe : **Need to consider suggestions regarding the review of the charter of the United Nations, Report of the Secretary-general, UNOD, A/8746, 22 August 1972**
- (3) België, Brazilië, Italië, Madagascar, Mexico, Nederland, de Filipijnen, Het Verenigd Koninkrijk en Zweden kleven deze stelling aan.
- (4) Zie supra noot (2), op 26.
- (5) Zie o.m. M. Allende, avocat du tiers-monde, **Le Monde**, 6 december 1972, 1
- (6) De H. Bush verklaarde de pers dat de VS de Chileense thesis niet kunnen aanvaarden, daar deze impliceert dat winst synoniem is voor imperialisme. Bush wees erop dat het winstprincipe, naar amerikaans begrip, de essentiële drijfveer is voor de menselijke arbeid. Het cynisme van de verklaring ligt echter vooral in de verdediging van de aloude legende dat zonder het winstprincipe, geen verhoging van de levensstandaard mogelijk is, stelling die ondertussen reeds lang achterhaald is.
- (7) zie supra noot (2) op 18 en 19
- (8) Equity
- (9) Myrdal bestempelt de term 'ontwikkelingslanden' als diplomatieke terminologie in de pejoratieve zin van het woord, een onlogische uitdrukking die een aanwijzing is voor de diepergaande scheeftekening in de wetenschappelijke benadering van de problemen van de onderontwikkelde landen.
MYRDAL, G : **De Misseelde wereld, strategie tegen de armoede**, p. 14
- (10) Voor dit begrip is ook de **Verklaring van Lima, van de Groep 77** van groot belang. Allende haalde deze stellingname, die als volgt luidt, aan tijdens UNCTAD III : "The recognition that every country has the sovereign right freely to dispose of its natural resources in the interest of the economic development and well-being of its own people; any external, political or economic measure or pressure brought to bear on the exercise of this right is a flagrant isolation of the principles of self-determination of peoples and of non-interventions, as set forth in the UN charter, and, if pursued, could constitute a threat to international peace and security, UNOD, TD/150, 14 april 1972.
- (11) Hierbij wijst Allende er o.m. op dat het internationaal telecommunicatie net voor 75 t.h. in handen is van ontwikkelde westerse landen, waar 60 t.h. gecontroleerd wordt door enorme privéondernemingen, zodat onze oorspronkelijke culturele waarden het gevaar lopen weldra verdrongen te worden.
- (12) MENDE, T., **De l'aide à la recolonisation. Les leçons d'un échec**, Parijs (Ed. du Seuil) 1972, 317 p.
MYRDAL, G., **De misseelde wereld, strategie tegen de armoede**, Utrecht/Antwerpen, (Spectrum), 1971, 388 p.
TINBERGEN, J., **Een leefbare aarde**, Amsterdam/Brussel (Agoon Elsevier), 1970, (tweede druk) 216 p.
- (13) Supra noot (12), laatstvermelde werk, op 11.

derde wereld

DE ONTWIKKELINGSPOLITIEK IN ZWEDEN

(Interview met Brigitte Dahl. - 1 t.h. ni le plafond, ni la solution-Sérès-Revue FAC Juli-August. 1970)

In Zweden heeft men het aangedurfd de buitenlandse hulpverlening op nationaal plan te bespreken. Over de inhoud en de bereikte resultaten volgen hier de voornaamste punten. Het is zelden dat een donorland officieel gunstig staat tegenover de **niet-gebonden hulp**, d.w.z. een bijstand verleent waarvan de begunstigde regering gebruik kan maken volgens eigen inzichten.

Volgens de Zweedse opvattingen moet de hulp niet gebruikt worden ten voordele van de eigen privé-industrie. Deze laatste moet zichzelf competitief maken op internationaal plan, zonder enige kunstmatige steun. Het steunen van de privé-sektor is een doorzichtige politiek omdat iedere kunstmatige ondersteuning de ontwikkeling van de technieken en de werkmethoden verlamt en de efficiëntie schaadt. Uiteindelijk zal deze steun ondoelmatig blijken op lange termijn. Daarom tracht de Zweedse regering, vanuit een long run perspectief, de koöperatieven of genationaliseerde industrieën van de ontwikkelingslanden te helpen. Want een groot aantal ontwikkelingslanden willen deze sectoren vergroten. Maar dat wordt voor de ontwikkelingslanden onmogelijk indien de zgn. donorlanden hun steun voorbehouden aan de eigen industrieën.

Zweden heeft een duidelijke richting ingeslagen, en aanvaardt het volgende principe als richtsnoer: **DE HULP MOET KONFORM ZIJN MET DE WENSEN VAN DE BEGUNSTIGDEN (DE ONTWIKKELINGSLANDEN)**. Dit houdt in dat Zweden zich inspant op die gebieden die ze zelf willen ontwikkelen volgens hun eigen methoden en volgens hun eigen politiek.

Aanvankelijk was men in Zweden zeer onwetend omtrent de **klasseproblemen en de sociale structuur van de ontwikkelingslanden**. De interesse hiervoor is slechts zeer laat gekomen, nl. in de loop van de laatste drie jaren. Er is dan een waarlijk nationaal debat geweest, zowel op het niveau van de politieke partijen als op het niveau van de arbeidersorganisaties, over de problemen van de ongelijkheid en van de buitenlandse hulp in het algemeen. Sommigen hebben verklaard dat Zweden zich niet kon permitteren de ontwikkelingslanden te helpen zolang de eigen binnenlandse problemen niet opgelost waren. Anderen hebben gezegd dat de bijstandspolitiek, wil ze efficiënt zijn, zich moest **integreren in de nationale politiek**. Wat dan de mening van de meerderheid weerspiegelde.

Er was dan nog een andere reden die maakte dat Zweden de nationale en de internationale problemen samen wilde beschouwen. Zweden, een kleine natie, die haar binnenlandse autonomie en haar internationale onafhankelijkheid wil bewaren, heeft tegenwoordig problemen die nauw verwant zijn met deze van verscheidene ontwikkelingslanden. Het lijkt hun zeer belangrijk dat naties van dezelfde grootte als de hunne, en die op dezelfde politiek van onafhankelijkheid steunen, met elkaar samenwerken om de **invloed van de grootmachten op de huidige wereldsituatie te verminderen**.

De Zweden zijn ook voorstanders van **multi-laterale akties**, nochtans slechts 40 t.h. van de hulp is dat en 60 t.h. bilateraal. Hoe komt dat? Een belangrijk deel van hun bijstand gaat naar de groep van de Wereldbank. Nochtans willen ze deze hulp niet verder uitbreiden omdat ze met bepaalde fundamentele punten van de Wereldbankpolitiek niet kunnen akkoord gaan. Zo bevalt het hen bv. geenszins dat het beslissingsrecht evenredig is aan de grootte van de bijdragen. Integendeel achten ze het noodzakelijk dat de ontwikkelingslanden een voorkeursstem hebben. Ze wensen tevens dat de Wereldbank zou aanvaarden dat de publieke sektor van de landbouw en de genationaliseerde bedrijven zouden ondersteund worden.

Alhoewel de Wereldbank een evolutie ondergaan heeft, gaat ze toch niet ver genoeg. Teveel Westerse belangen en commerciële redenen blijven de beslissingen van de bank leiden. Indien deze situatie niet kan veranderd worden zal Zweden geen bijdrage meer leveren langs de Wereldbank, maar wel langs bi-laterale weg en nog langs de VN (alhoewel veel rijke landen geen uitgebreide hulp langs de V.N. willen geven).

Enkele jaren geleden heeft men veel gediscussieerd over de prioriteiten die gelden bij de opbouw van de economie van de ontwikkelingslanden en men meende dat de prioriteit moest gegeven worden aan de landbouw, omwille van de demografische explosie en het voedselgebrek dat eruit voortvloeit. Zweden meent echter dat het accent moet gelegd worden op het begrip "Evenwicht in de ontwikkeling", op het evenwicht tussen de industriële sectoren en de landbouwsectoren. Men wil dus niet dat de ontwikkelingslanden zouden veroordeeld worden om slechts grondstoffen en halfabrikaten te produceren.

De hulp op zichzelf is minder belangrijk dan de aanvaarde politiek op het gebied van de handel, de kapitaalstroom en de goederenstroom.

Het echte probleem is de controle op deze resources en de essentiële waarheid is dat landen die genieten van de grootste economische resources, ook de resources in kapitaal en in

technische middelen controleren. Zij oefenen dus een hegomonie uit op alle industriën in ontwikkeling. De ontwikkelingslanden blijven dan beperkt, zelfs indien ze geholpen worden, om alleen hun landbouw en enkele primaire activiteiten (bv. mijnenbouw) te ontwikkelen. De hulp aan landbouw en mijnenbouw zal weinig doelmatig zijn zolang zij gebonden is aan de commerciële politiek van de rijke landen.

Het is essentieel dat de ontwikkelingslanden industrieën opbouwen die competitief zijn op de wereldmarkt, waardoor een gediversifieerde arbeidsmarkt kan gevormd worden en een waaier van werkmogelijkheden gecreëerd wordt. Op lange termijn zal enkel de industrialisatie het probleem van de werkloosheid kunnen oplossen. Indien men zich echter beperkt tot modernisering van de landbouw, zal de werkloosheid niet verminderen, maar wel integendeel vermeerderen.

Anderzijds zijn de moderne industrieën niet meer de grote werkgevers die ze vroeger waren. Ze zijn te gemechaniseerd, te geautomatiseerd, zodat ze weinig handenarbeid vergen; en de opgerichte ondernemingen in de ontwikkelingslanden door buitenlandse privé-investeringen, zijn meestal niet erg arbeidsintensief. Het zijn nochtans de arbeidsintensieve bedrijven, die een echte ontwikkeling teweeg brengen en waardoor geleidelijk over het hele grondgebied werkgelegenheid kan gecreëerd worden. Maar de ontwikkelingslanden kunnen dit slechts indien ze middelen zouden ontvangen waarmee ze zelf hun eigen bestemming komen bepalen: Industrieën die zo opgebouwd worden zullen een sterk gestuwde nationale ontwikkeling verzekeren. En dit wordt door het merendeel van de Zweden beseft.

De Zweden willen van de ontwikkelingshulp ook geen politiek of economisch verdrukkingsmiddel maken. De effecten van de 'gebonden hulp' zijn gekend, en zij zijn in bijna alle opzichten negatief. Gebonden hulp wil immers zeggen dat de begunstigde naties niet vrij kan beschikken over hetgeen zij ontvangt. Dat betekent dat bepaalde sectoren niet kunnen ontwikkeld worden omdat hiervoor geen hulp toegestaan is. De donorlanden zullen aldus op onverdraaglijke wijze de politieke en economische beslissingen van de ontwikkelingslanden beïnvloeden. Het is dan een echte **inmenging in de binnenlandse politiek van een vreemd land**. Dat moet men dan geen hulp, geen ontwikkeling meer noemen, maar eerder de zorgen die men heeft voor zijn eigen belangen. De verschillende voedselhulpprogramma's en de instellingen die ervoor verantwoordelijkheid dragen leveren misschien de ergste voorbeelden van de ongewenstheid van de gebonden hulp. Wanneer landen zich ontlasten van voedseloverproductie, dan gebeurt dit dikwijls in ruil voor politieke of economische voordelen, en deze werkwijze is zeker niet efficiënt om de ontwikkeling te bevorderen.

Op een van de laatste konferenties van de FAO heeft de Zweedse minister van landbouw aangekondigd dat Zweden zijn landbouwproductie ging beperken tot 80 t.h. van haar eigen noden, teneinde de rest in te voeren uit de ontwikkelingslanden. Dit vestigt een directe en positieve band tussen de binnenlandse economische structuur en het genre van coöperatie dat Zweden beoogt. Het is een beslissing die door het parlement genomen is en die fel werd besproken. De niet-socialistische partijen vroegen zich af waarom ze hun landbouwproductie moesten beperken terwijl zoveel mensen in de wereld hongersnood lijden. Er waren natuurlijk ook voorstanders van de subsidiëringpolitiek aan de landbouw, volgens het frans, duits of belgisch systeem. Het is dan ook gemakkelijk demagogie te gebruiken op dit gebied:

de oppervlakkige sympathie van het grote publiek; bij één of andere catastrofe is gemakkelijk te winnen. Maar moeilijker en fundamenteel belangrijker, is de weg die uiteindelijk Zweden gekozen heeft: interesse kweken voor de politieke aspecten die naar een durende oplossing leiden, interesse voor de oorzaken van het sociaal systeem, dat zolang onverdraaglijke levensvoorwaarden voortbrengt in Latijns-Amerika, Afrika en Azië. En deze werkwijze (koöperatie in de landbouw) is geen inmenging in de binnenlandse politiek van een vreemd land, gezien de Zweedse politiek een evenwichtige ontwikkeling op sociaal en economisch gebied beoogt. Hun objectief is de exploitatie van de economische resources, zonder aangroei van de sociale ongelijkheden en zonder inmening in de binnenlandse zaken. Daarom heeft men niet alleen de methoden moeten vinden maar ook de principes en normen moeten ontwikkelen, volgens dewelke men de landen zal kiezen waarmee men zal samenwerken.

De hulp moet o.a. gebruikt worden voor sociale veranderingen in die landen, met eerbied voor de tradities en aspiraties. En dit door de instellingen van die landen door het volk zelf. Ze gaan dus hun samenwerking concentreren op die landen die zelf werken om dat evenwicht te bereiken, die efficiënt werken aan hun economische ontwikkeling in een gerespecteerde gelijkheid, voor de verbetering van het lot van de mens, van de gewone mens.

Het Zweedse parlement heeft in 1968 besloten dat het objectief van 1 t.h. zou moeten bereikt worden in het begrotingsjaar 1974-1975. Hun bijdrage was in 1970 0,43 t.h.

Deze bijdrage vermeerdert jaarlijks. In die 1 t.h. waar men naar streeft, worden de privé-investeringen niet meegerekend, maar enkel de bijdragen ingeschreven in de nationale begroting. Dit in tegenstelling met andere landen. Dit objectief van 1 t.h. is geen einddoel, maar slechts een etappe die men ze vlug mogelijk wenst te bereiken.

In Zweden geniet de bijstand aan ontwikkelingslanden enorme populariteit. Zulks is niet het geval in andere donorlanden. Dit komt omdat men erover waakt dat het publiek interesse blijft hebben voor deze problemen, dat deze problematiek door allen besproken wordt, en niet alleen in kleine geïnteresseerde groepen. De sociaal-democratische partij en de grote syndicaten hebben het voorbije decennium deelgenomen aan nationale campagnes, werkend over vraagstukken i.v.m. ontwikkeling, door middel van fondsen, die de bijdragen zijn van de Zweedse arbeidersbeweging aan de bevrijdingsbeweging in andere landen. Men beoogt vooral een ontwikkelde publieke opinie te verkrijgen. Men twijfelt aan de waarde van acties in momenten van grote katastrofen. Men wil dat in Zweden een houding gecreëerd wordt van echte steun aan de regeringspolitiek i.v.m. ontwikkelingshulp, in een geest van solidariteit. Men doet dit niet uit 'goedheid', maar heel eenvoudig uit 'plicht', en omdat ook andere landen recht hebben op ontwikkeling. Gedurende de internationale solidariteitscampagne, georganiseerd door de arbeidersbeweging vergaderden iedere week (i) ongeveer 8000 personen in studiekringen en deze behandelden dan al aspecten van onderontwikkeling en uitbuiting.

Tot slot, en als bewijs van Zwedens goede wil, nog deze mededeling uit de Financieel Economische Tijd van 13.1.71: 'De Zweedse hulp aan Afrikaanse bevrijdingsbewegingen, werd in de begroting 1971-1972 verdubbeld en bedraagt nu 1.728 miljoen BF. De Zweedse hulp aan ontwikkelingslanden werd met 25 t.h. verhoogd en bedraagt thans 9,6 miljard BF.'

bijdrage van het COLAM

GEVANGENISSEN IN BRAZILIE

Onderstaande gegevens zijn niet ontleend aan clandestiene geschriften, die het land uit werden gesmokkeld door leden van verzets-organisaties, maar ze zijn genomen uit de officieel erkende JORNAL DO BRASIL van 6 augustus 1972.

RECEPT VOOR EEN MISDADIGERS-COCKTAIL

Breng een paar honderd halfgeklede mannen bij elkaar. Stop ze in een hok, waar nauwelijks plaats is voor tien. Doe er éénmaal per dag een handvol koud eten bij. Laat het geheel sudderen bij een temperatuur van niet minder dan 35 graden. Laat ze zitten in volledig niets-doen gedurende alle 24 uren van de dag. Rammel ze zo nu en dan door elkaar; een behoorlijk pak slaag: stokslagen of iets van dien aard.

Het recept voor deze cocktail werkt feilloos: er is een nieuwe fabriek van misdadigers in bedrijf.

En dit is het ware gezicht van het Braziliaanse gevangeniswezen; een van de meest verouderde en onrechtvaardige systemen van de wereld.

Omdat ook het Braziliaanse Ministerie van Justitie daarvan overtuigd was, heeft het een diepgaand onderzoek laten instellen, en daarna heeft het een bijeenkomst belegd van de gouverneurs en secretarissen van alle deelstaten, die verantwoordelijk zijn voor hun eigen gevangenis.

De Federale Regering heeft een nieuwe wet op stapel gezet, waardoor het gevangeniswezen wordt geregeld, en de bouw in gang wordt gezet van 22 gevangenis, om aldus het functioneren van de nieuwe gevangenispolitiek te vergemakkelijken.

VOORTGEZET HOGER ONDERWIJS IN DE MISDAAD : DE MISDAAD IN DE VERGROTENDE TRAP

Genivelleerd door hetzelfde lot, verbroederen zich de mannen in de gevangenis, en sluiten zich aan een in een niet te verbreken band.

Het collectief instinct tot levensbehoud is altijd sterker dan het kleingeestig karakter van het individu; maar in de gevangenis "Pedra Preta" van Bahia brengt een gedetineerde een makker met schoppen om het leven, ten einde de "gunst" te verkrijgen, die langs de gewone weg niet te bereiken is: te worden overgeplaatst naar de gevangenis van de staat. Natuurlijk is dit een apart geval. Maar wat gebeurde in de Pedra Preta is tekenend voor het systeem dat heerst in de Braziliaanse gevangenis. Duizenden mensen in het hele land, al of niet veroordeeld door de justitie, zijn onderworpen aan een regiem van opsluiting, waarin slechte behandeling, honger als routine, bij elkander hokken, gedwongen nietsdoen, en absoluut gebrek aan ruimte tot de orde van het systeem behoren.

"Een hel op zijn kop": dat is de kwalificatie van de Openbare Gevangenis in Cuiabá in de staat Mato Grosso, gegeven door rechters en advocaten, én door degenen, die het voorrecht hebben te worden "gehospedeerd" in die oude kast van gestampte klei, meer dan zestig jaar oud.

Daar Cuiabá in zijn gevangenis geen afdelingen heeft, worden allen samengedruwd in die lemen ruimte, wat ook hun vergrijp is geweest. Homosexuelen, geestelijk gestoorde, boeven en moordenaars betwisten elkaar een stuk koude vloer om te kunnen slapen.

Maar dit soort probleem is niet enkel het privilege van onderontwikkelde staten als Mato Grosso. Sao Paulo, dat er zich op beroemt, ook in het gevangeniswezen het meest ontwikkeld te zijn, kampt met het probleem van overbevolking in zijn gevangenis. Er zitten veertien duizend mensen in gebouwen, die samen nauwelijks zeven duizend personen kunnen herbergen.

De "oplossingen" die gevonden worden, zijn vaak niets meer dan een beetje lapmiddeltjes. Een ervan is de volgende. Het arrestantengebouw dat 4600 mensen herbergt, telt onder zijn bewoners een groot aantal misdadigers, die zijn aangesloten bij de Umbanda, een Negergodsdienst. Nu heeft de directeur van de gevangenis, kolonel Fernao Guedes de Souza, een groot terrein laten inrichten, waar tien pais-de-santo (een soort priesters) "werken" en hun "gelovigen" bezig houden.

VERSLAVING

Drie uur in de middag in Rio. Voor de gevangenis en arrestantengebouwen groepen van mensen, die de gevangenen komen bezoeken.

Binnen beginnen mannelijke en vrouwelijke bewakers te visiteren. Een vrouw wordt betrappt op het bezit van "maconha", dat ze onder in haar tas verborgen heeft voor haar vriend.

Een andere doet druk, en probeert binnen te komen zonder onderzoek te worden. Enkele ogenblikken later komt ze zwetend als een stoomketel weer te voorschijn: in haar ondergoed had ze een kleine tube cocaïne verstopt. Ze werd naar de naastbijgelegen politiepost gebracht, en haar vriend, voor wie het goede bestemd was, kreeg een week strafcel (dat is: opsluiting in een aparte strafcel).

Maar er is dief en diefjesmaat! Het nieuwe administratieve lichaam van de hoofdinspectie van het gevangeniswezen in Guanabara was nog geen tien maanden in functie, of er werd al een bewaker veroordeeld tot twee jaar gevangenis, omdat hij maconha had verkocht in de gevangenis van "Dias Moreira". Enkele andere bewakers werden ontslagen, en vijftien soldaten staan terecht voor ditzelfde misdrijf: handel in verdovende middelen in de gevangenis van Guanabara, in de stad Rio de Janeiro!

De hoofdinspectie houdt een scherp oog op de bewakers en op de gedetineerden, die verslaafd zijn.

"Wie beweert, dat er geen verdovende middelen meer worden binnengesmokkeld", aldus de directeur van de gevangenis "Lemos de Brito", "staat te liegen". De man heet Patricio Gomes de Sá.

En de reden? De superintendant van het gevangeniswezen in de staat Rio Grande do Sul noemt als een der voornaamste oorzaken het lage salaris van de bewakers. Bovendien is hun

aantal veel te klein. Voor het goed functioneren van de diensten zouden in Rio Grande minstens 200 man meer te werk moeten worden gesteld in de gevangenis. De corruptie in de centrale staatsgevangenis van Rio Grande is traditioneel, en de verdovende middelen komen er vrij binnen, zolang een bewaarder niet meer dan 260 cruzeiros per maand verdient. Aldus deze hoge functionairs.

De conclusie, waartoe de rapporten leiden, wordt soms in harde woorden neergeschreven door hen, die verantwoordelijkheid dragen. Een rechter van Mato Grosso : "GEVANGENISSEN ZIJN FABRIEKEN VAN DE MISDAAD".

De rechter van toezicht vraagt in een document van 200 bladzijden, gericht aan het hoge college van toezicht op het gevangeniswezen, sluiting van de "Garulhos"-gevangenis in zijn stad. Het is er een ware varkensstal, een hel. Deze gevangenis laten voortbestaan is groter misdaad dan welke misdaad ook die gepleegd werd door de gevangenen die er worden vastgehouden.

In deze gevangenis, aldus het rapport, zijn de gevangenen ondergebracht in vijf zaaltjes, waarvan vier met slechts 16 vierkante meter oppervlakte. Het geheel telt 84 vierkante meter. Elke gevangene beschikt over nog geen vierkante meter ruimte.

GEBREK EN MARTELING

Harde waarheid onthult de strafrechter van de Guanabara-gevangenis, wanneer hij vaststelt, dat in de 50 gevangenis van de veiligheidspolitie vele gevangenen martelingen ondergaan. Anderen zijn slecht gevoed, en worden ziek door gebrek aan hygiëne. Eerst kort geleden zijn er pannen, borden en lepels aangeschaft, om te voorkomen, dat de mensen hun eten moesten gebruiken van een krant of op hun vuil wasgoed. Hoe kan men verwachten, vraagt hij, dat op deze manier een gevangene tot betere gedachten zou komen, of uitzicht op herkansing zou hebben na het uitzitten van de straf? Hij antwoordt zelf : het huidige systeem in de Braziliaanse gevangenis dient slechts om degenen, die het ongeluk hadden eens een misdaad te bedrijven, tot in de grond te bederven.

Als enige oplossing ziet hij het systeem van de open gevangenis. Hij stelt zich dit aldus voor. De gevangene zou 's morgens de gevangenis verlaten om te werken, en er 's avonds weer terugkeren.

Als een arts bijvoorbeeld een straf moet uitzitten, zou hij zijn taak als medicus moeten vervullen in een hospitaal tegen geen andere vergoeding dan kost en transport. Aldus kan hij onder bewaking zijn straftijd doormaken, terwijl hij nuttig is voor de maatschappij.

De strafrechter van de gevangenis in Cuiabá stelt vast : gezien de situatie, waarin de gevangenis van de staat Mata Grosso verkeren, kan men nooit verwachten, dat het doel bereikt wordt wat de wet beoogt : verbetering van de misdadiger.

Ook al zou deze 10, 20 of 30 jaar in de gevangenis doorbrengen, hij zal nog slechter dan voorheen in de maatschappij terugkeren.

Het is een farce te zeggen, dat dit soort gevangenis bedoeld is om de schuldige te verbeteren. Ze dienen slechts om van hen marginalen te maken : getekenden in de maatschappij.

HET REGLEMENT VAN NOVEMBER 1968.

Romantisch, archaisch en in onbruik geraakt, noemt de superintendant van het gevangeniswezen in Rio de Janeiro het Reglement, dat in 1968 werd uitgevaardigd. Meer dan één gevangenisdirecteur bezit dat document niet eens!

Anderen hebben het nooit gelezen. Het grootste deel van hen weet niet, dat gevangenen, die te werk zijn gesteld op militaire terreinen, recht hebben op VAKANTIE, samen met vrouwen en kinderen, bij voorkeur doorgebracht op het eiland Ilha Grande.

Het merkwaardige van dit reglement is, dat er een bepaling in is opgenomen, die zegt, dat het binnen tien jaar moet zijn doorgevoerd. Tien jaar is een hele tijd! Het is dus altijd nog tijd genoeg om er aan te beginnen. Gevolg is dan ook, dat tot op heden nog geen enkele werkende gevangene zijn vakantie heeft genoten.

BEZOEK ZEER WILLEKEURIG

In een gevangenis in Rio mogen 80 van de 538 mannen tweemaal per week bezoek ontvangen van hun vrouwen.

In een andere gevangenis 30 van de 770 éénmaal per week.

En in de gevangenis "Esmeraldina Bandeira" genieten slechts 5 van de 1100 dit voorrecht.

Terecht klaagt een ex-directeur over de willekeur bij het toepassen van de bepalingen van het reglement.

HET VOORBEELD VAN WEST-EUROPA. HET SYSTEEM VAN DE OPEN GEVANGENISSEN.

Wat de opstellers van de rapporten bemoedigt is het feit, dat in 1973 het nieuwe wetboek van strafrecht van kracht zal zijn, waarin ook het systeem van de open gevangenis wordt omschreven.

De idee, waardoor dit nieuwe wetboek gedragen wordt, gaat uit van de gedachte, dat de gevangene niet is een gedegenererde, die alle soort van straffen verdient, maar een persoon, die in staat is zich opnieuw te integreren in de samenleving, indien hem daartoe de kans wordt gegeven.

Deze gedachte heeft verscheidene penologen cr toe gebracht, nieuwe wegen te zoeken in het regiem van het gevangeniswezen. Nederland, de Verenigde Staten en Zweden zijn enkele van de vele laboratoria van vernieuwing, waar de durf om oude formuleringen in discussie te stellen evenzeer verbazing wekt als de goede resultaten die men er bereikte.

Zoals de meerderheid van sociale groeperingen in onze tijd, gelooft men in verschillende landen van West-Europa, dat de dreiging van de gevangenis-op-de-achtergrond een middel is om de misdaad te voorkomen. Inplaats van zoveel mogelijk schuldigen achter de tralies te brengen, opteren zij ervoor de mensen zoveel mogelijk van de tralies weg te houden, in de overtuiging, dat dit de beste manier is om de groei van de wereld der misdaad te stuiten.

In Nederland heeft de gevangene meer comfort, en de tendens is, wanneer opsluiting noodzakelijk is, de duur ervan te beperken. Meer dan de helft van de veroordelingen gaat niet boven een maand.

De meest gebruikelijke straf van de overtreder betreft zijn portemonnee, de geldboete, die steeds meer wordt toegepast.

Er schuilt een eenvoudige logica achter het toepassen van de geldboetes. Ten slotte : als iemand een bank berooft, waarom zou men hem dan niet zijn huis of spaarcenten afnemen, in plaats van hem op kosten van de staat te laten leven?

NIEUWE TOEKOMST

De Federale Regering kent nu de problemen van elke deelstaat, en naast de nieuwe wet op het gevangeniswezen heeft het ministerie van justitie opdracht om 22 gevangenis te bouwen in de diverse staten. De bouw en inrichting is afge-

stemd op het gemakkelijk toepassen van de nieuwe richtlijnen.

Gebouwd naar de moderne eisen, zullen deze gevangenissen naast grote veiligheid ook beschikken over diverse paviljoens, zodat schifting kan plaatsvinden tussen zware en minder zware misdadigers, rekening kan worden gehouden met de leeftijd, en oudere en jeugdige delinquenten gescheiden worden en ieder een eigen cel kan krijgen.

Het ministerie van justitie is er zich van bewust, dat met deze technische en financiële hulp niet alle problemen in de diverse staten zijn op te lossen. Daarvoor is de situatie te complex.

Evenmin heeft zij de illusie, dat het nieuwe Braziliaanse systeem zal functioneren volgens het Zweedse, Noordamerikaanse of Nederlandse model : daarvoor is de socio-economische en culturele structuur te veel anders.

Maar, aldus de schrijver van dit artikel, het moet toch niet meer denkbaar zijn, dat een gevangene zijn compagnon om het leven brengt, of dat iemand zelfmoord pleegt in een inrichting, die erop gericht is de mens opnieuw op te voeden voor de samenleving.

Overgenomen uit de JORNAL DO BRASIL van 6 augustus 1972.

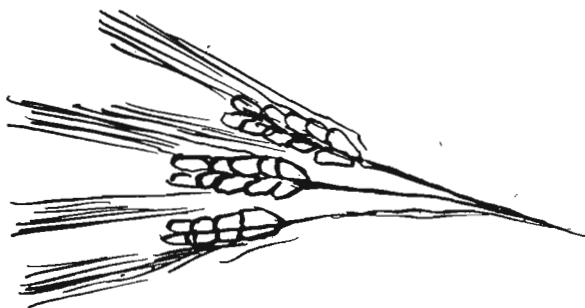
- Het OVERLEGCENTRUM voor de VREDE, waarbij 29 nationale organisaties aangesloten zijn die alle politieke en wijsgerige strekkingen in ons land vertegenwoordigen, betreurt dat het overeengekomen vredesakkoord voor Vietnam van 20 oktober tot heden nog niet ondertekend werd.
- Kissinger, de speciale adviseur van President Nixon, heeft op 28 oktober tijdens een perskonferentie verklaard dat nog slechts enkele technische punten dienen geregeld te worden.
- In de plaats van de vrede, die tijdens de recente onderhandelingen dagelijks in het vooruitzicht werd gesteld, ondergaat Vietnam nu de hevigste bombardementen uit de wereldgeschiedenis.
- Het Overlegcentrum voor de Vrede eist de onmiddellijke stopzetting van de bombardementen en de ondertekening van het in oktober uitgewerkte vredesverdrag voor Vietnam.

EEN DELEGATIE VAN HET OVERLEGCENTRUM VOOR DE VREDE GING NAAR DE AMBASSADE VAN DE USA.

Een afvaardiging van het O.C.V. bestaande uit : J. De Kimpe (Kath. Jeugdraad), H. Van Dienderen (K.S.A.), J. Van Hee (Gemeenschap en ontwikkeling en Wereldscholen); P. Grunewald en P. Vandenabbele (Kommunistische Jeugd), P. Blontrock (Humanistische Jongeren) en A. De Smet (BUVV) werd ontvangen door de Ambassadeur van de Verenigde Staten te Brussel.

In naam van de delegatie wees A. De Smet de vertegenwoordiger van de V.S. er op dat het O.C.V. 29 organisaties vertegenwoordigd (samen honderdduizenden leden) de houding van President Nixon inzake het niet ondertekenen van het vredesakkoord en de bombardementen tenzeerste veroordeeld. Tijdens het gesprek, dat ongeveer één uur duurde, trachtte de Ambassadeur het standpunt van zijn regering te verechtaardigen. Volgens hem is het overdreven te verklaren dat de bombardementen tegen de burgerbevolking zijn gericht, dat het allemaal de schuld is van de kommunisten, enz., enz. De delegatie wees er hem op dat zijn gezegden wel in tegenpraak waren met de informatie die dagelijks in de wereldpers voorkomen en met de verklaringen van gezaghebbende personen.

Zij verzochten hem het standpunt van het O.C.V., dat zeker de zienswijze is van de overgrote meerderheid van ons land, aan zijn regering te willen overmaken. Het mag gezegd worden dat, zo de Ambassadeur van de Verenigde Staten zich wel de moeite heeft willen doen het gesprek aan te gaan met een delegatie, deze zich wel degelijk rekenschap geeft van het belang van de druk van de openbare opinie. Hieruit kan worden besloten dat dergelijke delegatie, o.m. van sociale en andere organisaties, alsmede bedrijven, bestendig druk zouden moeten uitoefenen op de vertegenwoordigers van de Verenigde Staten. Tevens dient onze regering veelvuldiger en duidelijker positie in te nemen inzake de politiek van President Nixon.

lezers schrijven

Naar aanleiding van het artikel "Processen in Praag", dat in het nummer van september verscheen, ontvingen we een schrijven van onze lezer dhr Van Laeken uit Wilrijk. We citeren uit deze lange brief het essentiële met weglating van persoonlijke aanvallen :

"Het anti-kommunisme, het wapen van de monopolies die er zo gretig van gebruik maken om de vakbonden, vredes- en kulturele

organisaties te misleiden en te onderdrukken en de volkeren tot broedermoord te leiden, komt opnieuw naar voor.

Het was Hitler die door het anti-semitisme en anti-kommunisme aan de macht kwam, met al de pijnlijke gevolgen voor de Duitse burgers die hierna verdrukt werden. "Vrede" van de maand september maakt van het zelfde wapen gebruik in haar artikel.

"Processen in Praag" waarin zij de wandaden van de revisionisten die in Praag met open deuren veroordeeld werden goed te keuren en te verklaren dat de "vreedzame Koëxistentie" hierdoor verhinderd werd.

Volgens "Vrede" vallen de processen ook niet in de smaak van de Westerse Kommunistische Partijen en dat ook De Rode Vaan zich gedistantieerd heeft tenoverstaan van deze processen. Dat de hoofdredakteur van "Vrede" en kommunisten, die jaren in het gewapend verzet stonden van de processen in Praag afkeuren is misschien omdat zij vergeten zijn dat rexisisten hun land en ziel uitverkochten. Hun afkeuring en vergetel-

heid speelt in ieder geval in de kaart van de Koude Oorlog. Indien "Vrede" zich wil inlaten met politieke processen dan zullen de maandelijkse 28 bladzijden zeker onvoldoende zijn om de processen in Spanje, Portugal en Griekenland, waar anti-fassisten gevangenisstraffen van 10 en 20 jaar oplopen, te vernoemen.

"Vrede" beklagt er zich wel over dat "politieke leiders" in Praag - omdat zij vroeger kommunisten of intellectuelen waren - veroordeeld worden met het argument dat gerechtelijke dwang politieke argumenten niet kunnen vervangen.

Het standpunt van "Vrede" over de processen in Praag moet beschouwd worden als anti-kommunistische propaganda met het doel de Indo-Chinese Konferentie van Parijs te saboteren en de Konferentie voor Veiligheid en Samenwerking te torpederen. Mijn hoop is dat "Vrede" bij het begin van het nieuwe jaar haar pro-revisionisme en anti-kommunisme uit haar pagina's laat varen, zoniet zal "Vrede" haar ingeslagen weg door verlies aan financiële steun en abonnementen duur betalen.

ZEG NEEN !

Ware moed betekent vandaag: neen
te zeggen aan de oorlog.

*Je wordt soldaat, 't is een bevel!
't Is een bevel te moorden en te branden.
Dwing je gevangene te spreken
En maak hem dan maar af.
Je wordt geleerd dat goed te doen
En met gerust geweten.*

*En zeg je nonchalant:
Schiet neer al wat beweegt,
Die burger, die vrouw, dat kind,
Tot de bodem rood ziet, overal.
Drie doden meer
En je krijgt nog een dag ...*

*Ja, dan ben je een luitenant met faam
En klim je op in rang:
Commandant is nu je naam.*

*Eens commandant dan is de leus:
Lever die gevangenen maar uit aan d' anderen!
Breng ze niet om door eigen hand,
't Besmeurt de eigen eer en die van 't land.
Laat anderen doden en dat bevel tot schieten geven,
Want zo wordt alle moord discreet bedreven.*

*Ja, dan ben je een commandant met faam
En klim je op in rang:
Kolonel is nu je naam.*

*Als kolonel ken je slechts die ene jacht.
De helikopter wacht
En schiet de boer op 't land
En de vrouw, 't kind aan de hand.
Je maakt er gewoon een schietschijf van
Voor d' eer van 't vaderland.*

*Dan als kolonel met faam
Klim je op in rang:
Generaal is nu je naam.*

*Dan, weg van 't front
Voer je oorlog, jij de held,
Om de geschiedenis in te gaan,
Maar je naam blijft op de lijst der levenden staan.
Dus geef maar 't bevel: "Tot de laatste man!"
En vernietig alles, overal.*

*Het rijstveld overspoeld.
De rivier, één gif ...
En wanneer alle leven er vernietigd is, alles dood,
Oveleg dan maar je laatste stoot.
Je eskader stijgt op
Voor zijn mooiste exploit.
Bommen slaan in
En keren de grond.
Ploeg nog maar eens je doden om!*

*Maar ... 'k heb al die sterren afgewezen
En ben gewoon soldaat gebleven.
'k Heb geweigerd held te zijn en 't cachot verkozen.
Alle insubordinatie wordt gestraft,
Maar ook dat hangt van de ster en van de strepen af.
Veeg er dus je kloten aan -
Eerder dan voor 't vaderland te moorden
Verkiez maar d'eer van dat cachot.
't Is zoveel beter!*

DEMER

even uw aandacht voor

... MADAGASCAR

GEOGRAFISCHE GEGEVENS

Bevolking : 6.200.000 inwoners

Oppervlakte : 587.041 km² (Frankrijk & Benelux)

De bevolking is een samenvoeging van 18 verschillende stammen. De voornaamste zijn :

Merina : 1,6 milj.

Betsilea :

Belimisarala : 0,6 tot 1 milj.

Tsimihely : 0,5 milj.

HISTORISCHE EVOLUTIE

De huidige bevolkingssamenstelling van Madagascar is de resultante van opeenvolgende immigratiestromen tussen de 10de en 16de eeuw. De immigranten kwamen voornamelijk uit Melanesië, Indonesië, en Polinesie. De bevolking is verdeeld in drie grote groepen nl.

1) de bewoners van het hoog-plateau

2) de bewoners van de kuststreken

3) de bewoners van de half-woestijnen

De Malgassen zijn een echt Afro-aziatisch volk.

In de 18de eeuw reeds was Madagascar een koninkrijk dat op vrij democratische wijze geregeerd werd. De koning verzamelde een staf van raadgevers en uitvoerders rond zich.

Op het moment dat Madagascar zijn intrede doet in de internationale politiek wordt het land op militair en politiek gebied gedomineerd door de Merinastam, die engelsgezind is. In deze periode krijgt Madagascar een sterke Europese invloed door de komst van missionarissen.

Madagascar had slechts een korte periode nodig om te evolveren van feodale, via victoriaanse naar moderne staat.

Deze evolutie werd echter gestuit door een bruske inmening van Frankrijk dat zich hier zeker niet langs zijn beste zijde liet kennen. Manu militari werd immers een vreemd regime opgelegd aan een goed georganiseerde samenleving.

Zelfs nu Madagascar onafhankelijk is (sedert 26 juni 1960) blijft de invloed van Frankrijk nog steeds gelden. De vroegere president, Tsiranana, kreeg tijdens de topconferentie van januari 1970 een hersenbloeding en werd ijlings overgebracht naar een kliniek in Parijs waar hij tegen ieders verachting herstelde. Zijn maandenlange afwezigheid betekende echter een grote verandering voor Madagascar. Men dacht daar reeds aan de opvolging. Vooral André Résampa, secretaris-generaal van de sociaal-demokratische partij, werd algemeen als de opvolger gezien. Bij zijn terugkeer in Madagascar trof Tsiranana echter heel andere maatregelen.

In juni werd Résampa aangehouden en onder beschuldiging van pro-amerikaans complot zonder enige vorm van proces verbannen naar een kleine eilandje. In januari 1972 werden nieuwe verkiezingen gehouden en werd Tsiranana herkozen voor een termijn van 7 jaar, hetgeen zonder geknoei onmogelijk was.

Het verzet groeide bij de jonge studenten en arbeiders tot het uitbarste in de mei-revolte van dit jaar. Kenschetsend is wel dat deze mei-revolte een grote gelijkenis vertoont met deze die Frankrijk, kende in mei 1968. Dezelfde eisen, nl. hervorming en democratisering van de instellingen, en hetzelfde verloop, nl. beginnend bij de studenten en later samenwerkend met de arbeiders.

In principe ging het om een in vraag stellen van het regime van president Tsiranana. Elke klasse heeft klachten o.a. tegen de lage lonen, tegen het gebrek aan vrijheid e.d.

Door de mei-revolte werd Tsiranana verplicht met concrete maatregelen voor de dag te komen i.p.v. de zoveel reeds gedane vage beloften. De president deed dan ook enkele concessies en gaf volmachten aan de populaire stafchef van het leger, generaal Ramanantsoa, die van toen af de macht in handen heeft. De openbare opinie was fel geschokt door de samenwerking van Tsiranana en Zuid-Afrika en de opzeg hiervan was dan ook een van de eerste verwezenlijkingen van Ramanantsoa. Hij schreef ook een referendum uit dat op 8 oktober werd gehouden.

In tussentijd ging er echter een congres door van de KIM. De KIM is het uitvoerend orgaan van de contestatiebeweging van 13 mei. Deze beweging rekruteerde haar leden onder de jonge studenten en de leraars. (KIM is de malgassische afkorting van "gemeenschappelijk strijderskomitee"). De militanten eisten op hun congres de instelling van een tweede republiek. Zij vragen ook de instelling van een nieuw economisch systeem gesteund op meer gelijkheid en een nieuw onderwijsstelsel. Zij eisten tevens dat de samenwerkingsverdragen met Frankrijk zouden geannuleerd worden en de strategische basissen opgeheven.

Het referendum van 8 oktober waarbij moest beslist worden of het militaire regime 5 jaar zal mogen aanblijven om de nodige structurele hervormingen door te voeren werd een groot succes voor Ramanantsoa die hiermee Tsiranana voor goed naar het verliezersbankje verwijst.

H. De Sutter.

NU MEER DAN OOIIT !

betuig uw solidariteit met Vietnam.

We ontvingen vanwege :

Van den Bosch - Deurne (steunlijst)	295 fr.
M. Van Dijck - Deurne - Onze solidariteit -	500 fr.
J. Steiner - Deurne (roosjes)	160 fr.
J. De Smet - Deurne (roosjes)	100 fr.
De Raedt - Leuven (Roosjes-Vietnam Komitee)	6.000 fr.
Christian - Ekeren	60 fr.
Van Dijck - Oostende	250 fr.
Omslagenacties in de wijken en steunlijsten vanwege de Kommunistische Partij - afd. Aalst	14.000 fr.
Denis Jouret - Oostende (roosjes)	120 fr.
Coppieters - Gent	100 fr.
Kommunistische Partij - Federatie Antwerpen (roosjes en steunlijsten)	12.412 fr.
Schrevers René - Evere	250 fr.

Een grote hoeveelheid medikamenten werd ingezameld door onze vrienden uit Tongeren, Hasselt, Aalst, Ninove, Leuven (Vietnam-Komitee) die aan de Humanitaire Werkgroep X werden overgemaakt.

Volg deze goede voorbeelden. Neem ook initiatieven in uw gewest.

ERVARINGEN OVER 11.11.11

Naast de enkele honderdduizenden die reeds in de loop van het laatste half jaar werden ingezameld voor KININE VOOR DE BEVRIJDINGSBEWEGINGEN VAN VIETNAM, LAOS en KAMBODJA, een initiatief van de Humanitaire Werkgroep X waar ook BUVV ruim in heeft bijgedragen, aanvaardde het Nationaal Komitee voor Ontwikkelingssamenwerking (N.C. O.S.) het projekt 404 bedoeld om een HALF MILJOEN in te zamelen voor hetzelfde doel.

Iedereen die zich wel eens bezighoudt met Vietnamakties, dus zeker alle lezers van VREDE, vraagt zich af welke weerklank een dergelijk initiatief kan hebben binnen een organisatie die zich - langs de grote meerderheid van de andere projecten om - traditioneel bezighoudt met de "gewone" vorm van "ontwikkelingshulp", d.w.z. het steunen van initiatieven om onze westerse cultuur over de onderontwikkelde landen te helpen verspreiden, en er tegelijk de kapitalistische belangen te behartigen. Het is algemeen geweten dat deze vorm van "hulp" heel wat betwist werd sinds enkele jaren, wat ertoe leidde dat heel het verschijnsel 11.11.11 in vraag werd gesteld, en bijgevolg door de meest diverse kringen geboycot. Wij gingen eens ons licht opsteken bij allerlei mensen die dit jaar hebben meegewerkt aan dit projekt 404. Hieronder volgt een bondig relaas van deze interviews. Wij hebben ze gegroepeerd per streek omwille van de duidelijkheid.

KUSTSTREEK

Hier is duidelijk de invloed van onze afdeling Oostende te merken. Het projekt 404 werd gekozen door Oostende, Bredene en Gistel voor 100 t.h., en door Veurne voor 50 t.h. van de opbrengst van de vignettenverkoop. In Gistel spraken wij met RAF VANDENBUSSCHE van de AKSIEGROEP HAAJER. Men vertelde ons dat er vorige jaren weinig belangstelling voor de hele 11.11.11-aktie was, en dat diverse groepen weigerden eraan deel te nemen omwille van bovenbeschreven kritiek op de traditionele ontwikkelingshulp. Maar voor enige tijd sprak onze vriend Guido Roscamer over Vietnam, en toen ze hoorden van het projekt 404 besloten ze om te trachten het door de andere verenigingen te doen aanvaarden. Dit bleek niet moeilijk te zijn, vooral omdat er geen andere voorstellen waren. Achteraf waaide wel iets over van de conservatieve protesten in Oostende, maar dit veranderde weinig aan de zaak. Om het projekt bekend te maken stuurde het gemeentebestuur een omzendbrief, de aksiegroep haajer verspreidde nog een scherp politiek pamflet om de puntjes op de i te zetten.

De opbrengst moet ongeveer even groot geweest zijn als vorig jaar: ongeveer 10.000 fr. op een bevolking van ongeveer 8.000 inwoners.

Men plant verdere samenwerking met het Oostends Vietnamkomitee, in de eerste plaats in de vorm van medikamenteninzameling.

DENDERSTREEK

Sinds een maand ongeveer voor 11 november zijn tal van afdelingen van de Kommunistische Partij zich heel actief gaan bezighouden met akties voor Vietnam. Dit verklaar zon-

der meer het sukses dat het projekt 404 hier gekend heeft. Voor onze lezers die zelf iets voor Vietnam zouden willen doen is het nuttig iets te vertellen over de akties van onze Aalsterse vrienden.

Het bijzonderste is hier wel de omhaling met omslagen in tal van wijken en het werken met steunlijsten. Over de eerste aktievorm volgt hier enige uitleg omdat wij denken dat iedereen zonder veel moeite hiermee goede resultaten kan boeken. Iemand die liefst goed in zijn buurt bekend staat stelt een brief op met zijn naam eronder, gericht tot alle inwoners van de wijk. Hierin wordt informatie gegeven over de oorlog in Vietnam, en er wordt gevraagd geld te geven voor medikamenten, door middel van een gesloten briefomslag. De volgende dag trekt een zo talrijk mogelijke groep erop uit om met de mensen te praten, en de omslagen op te halen. Deze aktie bracht in Aalst 15.647 frank op, in Ninove 4.830, in Baasrode 5.159 fr., in Hofstade 1.585 en in Lede 365 fr. Ter verduidelijking moet wel gezegd dat men vanzelfsprekend nooit de ganse gemeente kon bereiken op deze manier.

Verder brachten de steunlijsten nog 23.690 fr. op in Aalst en 420 fr. in Dendermonde, waar nog op de jaarmarkt roosjes voor Vietnam verkocht werden voor 1.400 fr.. Dezelfde aktie van onze kersverse Aalsterse afdeling bracht 7.000 fr. op. We moeten nog vermelden dat er in Aalst een autokaravaan plaatsvond, dat Jo De Schuyter er een film ging inleiden en dat onze Vietnamtentoonstelling op de jaarmarkt getoond werd, dat er medikamenten opgehaald werden en nog worden en dat er pamfletten aan 11 bedrijven verspreid werden. Medikamenten werden ook ingezameld in Ninove en Hofstade.

En nu de 11.11.11-aktie. Die werd in Baasrode en Brust voor 100 t.h. gevoerd voor projekt 404, en in Aalst voor 50 t.h. : hier ging de rest naar een projekt in Chili. In Baasrode spraken wij met ROBERT VERMEERSCH van de groep SJALOOM. Die wist ons te vertellen dat hier voor de eerste keer deelgenomen werd aan 11.11.11, en dat het gemeentebestuur er nog steeds weigerachtig tegenover stond. Dit belette niet dat er bij de meest diverse verenigingen volledige eensgezindheid bestond over de keuze van het projekt, te meer dat er reeds een aktie voor kinine had plaatsgehad zoals boven vermeld. Men kende de Humanitaire Werkgroep X, en men had over het projekt gehoord langs de weekbladen De Nieuwe en Humo. De deelnemende groepen hebben een informatieavond georganiseerd en een gezamenlijk pamflet uitgegeven, naast informatie langs de plaatselijke pers om. Men haalde het zeer behoorlijke bedrag van 26.100 fr. op. Pessimisten moeten dit maar eens vergelijken met het bedrag van 5.159 fr., dat door dezelfde groepen enkele weken vroeger werd opgehaald. Hier kan men heel wat interessante conclusies uit trekken, maar dat laten wij aan de lezer over. In Burst vertelde ons WILLY VAN DEN BREMT, voorzitter van de KULTUURRAAD, dat zij dit jaar voor het eerst een projekt voor de aktie 11.11.11 uitkozen : vorige jaren werd het geld zonder onderscheid "in de grote pot" gestort. Nu echter heeft de KSA sterk aangedrongen dat de bevolking zou weten wat er met het geld gebeurt. Dit kon alleen door een welbepaald projekt te kiezen en er informatie over te geven. Mede door het feit dat de Humanitaire Werkgroep X een pamflet ter beschikking stelde was er geen bezwaar tegen het voorstel van de KSA om projekt 404 te kiezen. Er werd dan nog een voorbereidend pamflet verspreid, het projekt werd vermeld in het parochieblad en op de kansel.

De opbrengst (16.300 frank) is voor deze kleine gemeente (ongeveer 2.600 inwoners) ronduit geweldig te noemen. Vorig jaar haalde men ongeveer even veel op. Het sukses is waarschijnlijk te danken aan de grote inzet van volwassenen, hierin gestimuleerd door het voorbeeld van de burgemeester zelf.

GUY DE SMET, van de Aalsterse afdeling van de KOMMUNISTISCHE JEUGD, vertelde ons dat het niet zo gemakkelijk was om het project in de jeugdraad erdoor te krijgen, omdat er reeds sterke voorstanders waren van een Chileens projekt, maar het feit dat de Humanitaire Werkgroep X ook hier geen onbekende is doorheen vorige akties, en de steun van enkele dokters gaf de doorslag. Het lijkt ons bijzonder verstandig dat men niet getracht heeft het onderste uit de kan te halen maar de twee projekten naast elkaar te laten : dit heeft heel wat weerstand vermeden. Informatie aan de bevolking werd gegeven langs de plaatselijke pers om, en door gebruik te maken van het pamflet van de Humanitaire Werkgroep X. Het was de eerste keer dat hier een projekt gekozen werd. De totale opbrengst (116.920 fr., waarvan dus de helft voor kinine) is ongeveer even groot als vorig jaar. Voor een stad van ongeveer 45.000 inwoners lijkt het ons weer een zeer goed resultaat.

HET GENTSE

Hier werd het projekt voor 10 t.h. gekozen door Nevele, en voor 20 t.h. door Gent zelf. Helaas konden we over Gent geen informatie te pakken krijgen.

We praatten met LUK VAN DE MOORTELE en LUK BAUWENS van KRIEBEL, een groep die in Nevele gegroeid is uit de ouderen van KSA en VKSJ'. Zij vonden het projekt 404

het enig zinvolle in de 11.11.11-aktie, omdat het een bevrijdingsbeweging steunt. Twee jaar geleden steunden de jeugdbewegingen van Nevele reeds een projekt voor het MPLA van Angola, en zij stuurden een groepje deelnemers naar de VREDE-VOOR-VIETNAMMARS van 6 mei in Antwerpen. Jo de Schuyter vertoonde er onze dia's over elektronische oorlogsvoering aan een overwegend jeugdig publiek, dit als rechtstreekse voorbereiding van de 11.11.11-aktie. Zij namen ook deel aan de actie "PRESIDENT" van het O.S.V. Zij ondervonden helemaal geen moeilijkheden om het projekt te doen aanvaarden door de anderen. Men kan nochtans moeilijk beweren dat dit een linkse gemeente zou zijn, wel integendeel.

Uit de deelname en de opbrengst van de 11.11.11-akties kan men wel enkele interessante dingen halen. Vorig jaar koos men er geen bijzonder projekt, en de actie werd gevoerd door kinderen van het lager onderwijs : men haalde 6.000 frank op. Nu koos men projekt 404, de actie werd gevoerd door de jeugdbewegingen en men verzamelde 12.260 frank, en dit in een gemeente van ongeveer 2.700 inwoners!

Wij denken dat het voor iedereen mogelijk moet zijn om uit deze massa voorbeelden van akties de nodige stimulans te halen om zelf in de eigen omgeving ook iets te ondernemen voor Vietnam, Laos en Kambodja. En wij denken dat, mits de nodige aandacht vanwege al de afdelingen van BUVV, de volgende 11.11.11-aktie nog meer moet kunnen opbrengen voor de bevrijdingsbewegingen.

Wij vernemen van de Humanitaire Werkgroep X dat de totale opbrengst de 600.000 frank zal overschrijden; hierdoor zal men volgend jaar een groter projekt kunnen indienen.

Paul Wagemans

vredesinitiatieven ● ● ●

GENT : Geschenkenfoor met openingstoespraak door Gus Snijckers o.p. over betekenis en noodzaak van inzet van de openbare opinie.

DWORP : Kongres Kommunistische Jeugd met speciale avond gewijd aan Vietnam.

MARKE : Voordracht met dia-avond over Vietnam ingericht door verschillende plaatselijke verenigingen. Spreker P. Wagemans.

LIEDEKERKE : voordracht door J. De Schuyter met film voor de gemeentelijke gezinsraad.

LEUVEN : debatavond over dienstweigeren als alternatief ingericht door de Universitaire Parochie met deelname van W. De Vliegere van de redaktie v. Vrede.

BLANKENBERGE : Filmavond over Vietnam ingericht door de Werkgroep vrede en rechtvaardigheid e.a. verenigingen.

BERCHEM (Brussel) : Filmavond over Vietnam in de jeugdclub Joepi.

TIELT : Geschenkenfoor met openingstoespraak door W. Weydts namens het Nat. komitee v.d. BUVV. Terzelfdertijd ging een tentoonstelling door over Vietnam

Intussen gingen ook de akties voor Vietnam verder. In het bedrijf Cidac te Gent werden handtekeningen onder een petitie samengebracht; te Oostende tekenden alle syndikale sekretarissen van het ABVV, de syndikale afgevaardigden uit de bedrijven, verantwoordelijken van BSP en K.P. en talrijke vredesmilitanten een oproep voor de stopzetting der bombardementen en de ondertekening der akkoorden over Vietnam.

Te Aalst werd de Humanitaire Aktie verder gezet in de wijken, voorbeeld dat ook in Hofstade gevolgd werd.

Te Kortrijk stemde het bestuur van A.D.O.D. een resolutie waarin aan het Nationaal Bestuur van deze sektor gevraagd wordt tussen te komen bij de Minister van Buitenlandse Zaken om de regering van de Verenigde Staten te verzoeken zonder uitstel de akkoorden over Vietnam te ondertekenen. Het is duidelijk dat het niet aan mogelijkheden ontbreekt. Het volstaat het hier niet bij praten te laten maar initiatieven te nemen.

Naar wat wacht u vriend om ook in uw wijk, uw bedrijf iets te doen voor Vietnam?

kultuur

WARD RUYSLINCK

“De Heksenkring”

Paris-Manteau, Amsterdam-Brussel 1972, 248 blz.

Een heksenkring is een kring die zich soms op weilanden vertoont en die door het volk wordt toegeschreven aan het dansen van heksen op die plaats, maar die in werkelijkheid het gevolg is van de aanwezigheid van zekere zwammen.

Zulk een figuurlijke heksenkring beschrijft Ward Ruyslinck in zijn jongste werk, een documentaire roman over het hedendaagse Argentinië waarin zoveel mogelijk controleerbare historische, sociale en politieke informatie is opgenomen. Volgens de auteur hebben de meeste gebeurtenissen zich werkelijk voorgedaan zoals ze in het boek beschreven of zijdelings vermeld worden, en heeft hij de meeste figuren tijdens zijn verblijf in Buenos Aires en enkele bezoeken aan de “villas miserias” persoonlijk leren kennen. Om begrijpelijke redenen en omdat Ruyslinck ten slotte romanschrijver is en blijft, wordt de reportage aangevuld (of omgekeerd) door een (althans gedeeltelijk) fictief verhaal over een Vlaams priester die zijn beste krachten wijdt aan materieel en geestelijk hulpbetoon aan de armen van Belgrano, de zg. “ciudad oculta” van de Argentijnse hoofdstad. Het schrijven van zg. “subversieve” artikelen en het verlenen van clandestiene hulp aan slachtoffers van het regime worden hem echter door de politie kwalijk genomen, zodat hij uiteindelijk in een val wordt gelokt en in de gevangenis terecht komt, waar hij kennis maakt met de folterpraktijken van de Brigade “Jaap de Hond”. Sommigen zullen in dit boek een priesterroman, anderen een sociale roman willen zien. Wat men er ook in ziet - aldus de auteur in zijn voorwoord - het zou me alleszins verheugen als ik er in geslaagd was de lezer te vervullen met dezelfde bewondering voor de nederige, dienende, zelfvergeten fi-

guur van padre Gustavo, die mij, de vrijdenker, vervuld heeft tijdens mijn vele contacten met hem. Ik geloof dat het niet misplaatst zou zijn als ik “De heksenkring” aan hem opdrong, uit dankbaarheid, omdat hij me door zijn voorbeeld, door zijn persoonlijk en eerlijk “engagement”, heeft leren inzien hoe weinig de begrippen “links” en “rechts”, “gelovig” en “ongelovig” (of “andersdenkend”) betekenen tegenover onze gemeenschappelijke plicht om deze wereld bewoonbaar te maken voor alle mensen van om het even welke gezindheid, overtuiging, huidskleur, rang, stand, afkomst of nationaliteit”.

Deze woorden geven op treffende wijze de geestesgesteldheid weer van een modern auteur die, ondanks zijn pessimistische visie, het kind niet met het badwater weggooit en aan een fundamentele levensadel gehecht blijft.

Het hoeft geen betoog meer dat Ward Ruyslinck een van onze beste Vlaamse schrijvers is. Ook “De heksenkring” is geschreven in een fraaie, vlotte stijl.

Maar de geëngageerde, ietwat moraliserende inhoud van het boek zal vermoedelijk niet door iedere lezer in dezelfde mate gewaardeerd worden. De bewondering voor de zelfvergeten figuur van padre Gustavo hangt bovendien af van de graad van geloofwaardigheid die van dit personage uitgaat. Persoonlijk heeft deze idealistische figuur mij niet helemaal overtuigd, omdat m.i. een zekere vaagheid in de motivering der opeenvolgende gebeurtenissen de gaafheid van het geheel enigszins schaadt.

Dit belet niet dat “De heksenkring” beslist een interessant boek is en in zekere zin zelfs op de actualiteit vooruitloopt nu de Argentijnse problematiek de aandacht van de hele wereld gaande houdt door de terugkeer van oud-president Peron.

Marc Le Bon

19.12.1972

Intussen ontving het initiatiefkomitee van kunstenaars voor vrede in Indo-China het volgende schrijven van Minister Harmel. Daarbij dient wel gelet op de datering van het schrijven. We moeten wel opmerken dat de plaatsvervangende minister van Buitenlandse Handel Fayat het initiatief heeft genomen om de bombardementen op Vietnam te betreuren.

Mijne Heren,

Ik heb met de meeste aandacht de oproep gelezen van het “Initiatiefkomitee van kunstenaars voor de vrede in Indo-China” dd. 13 november jl. Het is een verheugend feit dat ook de Vlaamse kunstenaars zich meer en meer aan de internationale politiek interesseren. Dat hierbij hun aandacht in de eerste plaats gaat naar gebeurtenissen die de humanitaire en kulturele waarden kunnen aantasten, is vanzelfsprekend.

Wat de Amerikaanse bombardementen op N. Vietnam betreffen heb ik reeds vroeger en o.m. voor het Parlement, verklaard dat ik deze afkeur zoals ik alles wat de militaire activiteiten verruimt, ook de massale inval van regelmatige N. Vietnamese troepen in het Zuiden van begin 1972, heb verworpen.

Sedert jaren is het immers mijn overtuiging dat geweld geen oplossing kan brengen en dat alle betrokken partijen dienen te onderhandelen. Dit geldt zowel voor Vietnam als voor gans Indo-China.

Op dit ogenblik wordt ernstig onderhandeld. De inspanningen van Dr. Kissinger en de Heer Le Duc Tho werden voortgezet, ook na de presidentsverkiezingen.

In die omstandigheden zou het onkies en misschien zelfs verkeerd zijn dat België tussenbeide zou komen. Mijn diensten zijn trouwens niet ingelicht over alle bijzonderheden van de reeds bereikte overeenkomsten tussen de vier onderhandelende partijen.

Met de meeste hoogachting,

Aan de Heer J. HOET
Initiatiefkomitee van kunstenaars
voor vrede in Indo-China
p/A Distelstraat 39
9000 GENT.

De delegatie van het Overlegcentrum voor de Vrede na het verlaten van de Ambassade van de Verenigde Staten. (Zie ons artikel).

OPROEP KUNSTENAARS VOOR VIETNAM DERDE LIJST DER ONDERTEKENAARS

Daniël Robrecht - schrijver - Everbeek, Walter Groener - dir. Fakkelteater - Antw., Georges Ledez-el. Fakkelteater - Antw., Rudesteus - aktrice - Antwerpen, Jan Verbeke - el. Fakk. - Antwerpen, Hilde Dequinze - aktrice - Antwerpen, Tony Willems - regisseur - Brugge, Johan Sonnevillie - auteur-uitg. - Brugge, Mireille Stenje - schrijfster - Grimbergen, Carla Walschap - schrijfster - Antwerpen, Lieve Willemens - auteur - Mortsel, Bob Stijnen - pr. 1. Fakkelteater - Antw., Ria Verschaeren - aktrice - Antwerpen, R. Van Cleemput - tech. ass. - Antwerpen, Chris Vandevorst - tech.ass. - Antwerpen, Sonia Gutworts - aktrice - Antwerpen, allen leden van het Fakkelteater.

Suzanne Goegebeur - regentes - Brugge, Vinck Alfons - machinist - Merksem, Willy Spillebeen - schrijver - Menen.

**ENQUETE : HOE VERBETEREN WIJ
ONS BLAD?**

VORM

1. HET FORMAAT : hier is iedereen tevreden, zonder uitzondering.
2. TEKENINGEN EN FOTO'S : de meningen zijn verdeeld:
50 t.h. is tevreden
50 t.h. vindt dat er te weinig zijn.
3. LEESBAARHEID : 66 t.h. vindt deze, naar de vorm, meestal goed
25 t.h. vindt ze goed

- OPMERKINGEN : a. betere lay-out
b. minder spellingsfouten

Rekening houdend met de verbeteringen die sinds de Enquête aangebracht zijn aan de vorm van VREDE kunnen we dus zeggen dat op het gebied van de vorm alles in orde is, met uitzondering van het aantal tekeningen en foto's dat zou moeten verhoogd worden.

INHOUD

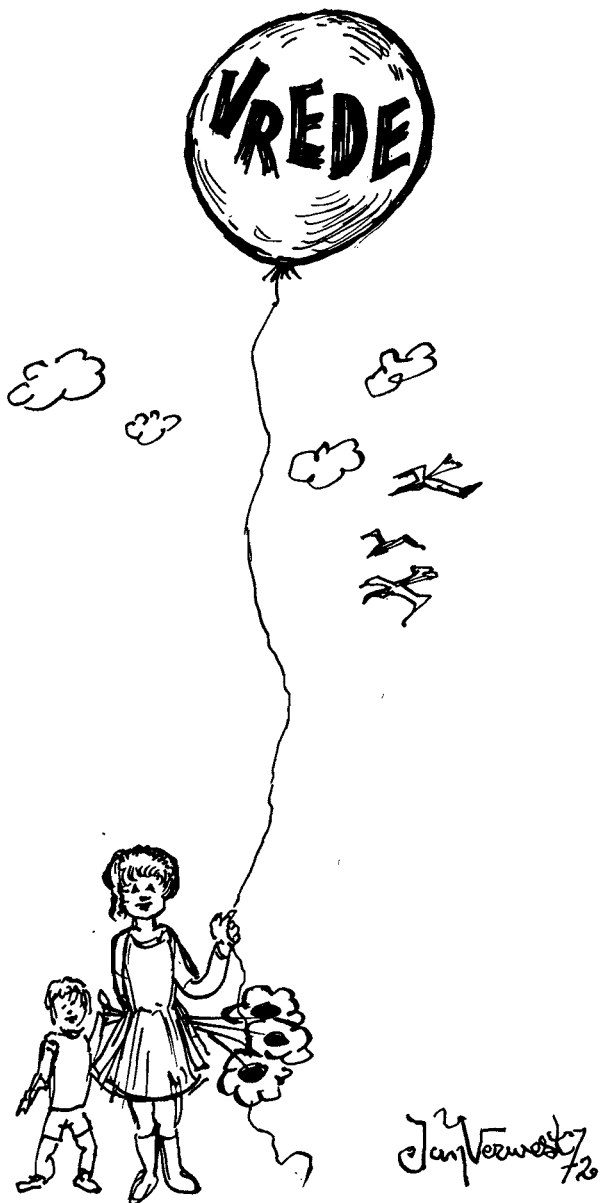
1. LEESBAARHEID : 45 t.h. vindt ze goed
33 t.h. acht de teksten soms wat moeilijk
2. EEN DUIDELIJK BEELD VAN DE TOESTAND :
25 t.h. is van oordeel dat de artikels een duidelijk beeld geven
66 t.h. denkt dat dit meestal het geval is
3. 55 t.h. verlangt meer algemene gegevens en artikels
25 t.h. vindt alles goed
12,5 t.h. wil meer cijfers
4. RUBRIEKEN

a. de meest geapprecieerde zijn :	95 t.h. goed, 5 t.h.
Van week tot week	ongeveer goed
Kultuur	idem
Dokument	70 t.h. goed, 30 t.h. ongeveer goed
Edito	67 t.h. goed, 33 t.h. ongeveer goed
Cijfers	idem
Centrum voor UNO recht	60 t.h. goed, 20 t.h. ongeveer goed, 20 t.h. slecht
b. geapprecieerd zijn :	
Terugblik op	50 t.h. goed, 50 t.h. ongeveer goed
Op de Uitkijk	idem
Even Uw aandacht voor	45 t.h. goed, 55 t.h. ongeveer goed
Te Zot om los te lopen	40 t.h. goed, 50 t.h. ongeveer goed, 10 t.h. slecht
Luigalgezers	45 t.h. goed, 25 t.h. ongeveer goed, 35 t.h. slecht
5. BIJKOMENDE RUBRIEKEN :
er zijn veel voorstellen gedaan waarvan de voornaamste zijn:
33 t.h. : informatie over andere, ook internationale vredesbewegingen
25 t.h. : bronnenopgave, bespreking van boeken en films i.v.m. vrede
6. 98 t.h. meent dat VREDE een duidelijk standpunt inneemt
7. 35 t.h. meent dat het blad voldoende partij kiest
33 t.h. meent dat er meer partij moet gekozen worden

EERSTE BESLUITEN

Tot hertoe ontvingen we 62 antwoorden. Dit is veel als men weet dat de mensen weinig tijd hebben, dat het tegenwoordig veel moeite vraagt een formulier in te vullen, uit te scheuren en te verzenden. Dit is weinig als men het vergelijkt met het totaal aantal lezers van "VREDE".

We zullen ons hier beperken tot algemene lijnen en enkel de meest revelerende cijfers citeren.

21 t.h. is van oordeel dat er geen partij moet gekozen worden

11 t.h. is van oordeel dat er minder partij moet gekozen worden dan nu

8. HET SLECHTSTE VAN HET BLAD :

volgens de meeste mensen zijn dat de talrijke drukfouten. Wat de inhoud betreft zijn er dus wel enige aanmerkingen. Er zal moeten gewaakt worden over de moeilijkheidsgraad van de teksten, de opmerking werd gemaakt dat er soms wel eens teveel kennis bij de lezer verondersteld wordt. Naast de vraag naar feiten en cijfers blijkt er ook duidelijk belangstelling te zijn voor algemeen beschouwde artikels. Onder de rubrieken spant VAN WEEK TOT WEEK de kroon, in het algemeen worden de bestaande rubrieken geapprecieerd, de twee bijkomende die gevraagd werden zijn ondertussen reeds aangevat.

Uit de meerderheid van de antwoorden blijkt dat VREDE een duidelijk standpunt inneemt en voldoende (of toch iets te weinig) partij kiest.

Wat dit laatste betreft bestaat echter het gevaar dat als men teveel overheelt naar één zijde (welke deze ook weze) het lezerspubliek beperkt wordt, wat dan ook de bedoeling niet is. VERSPREIDING.

9. de meest gesuggereerde oplossingen zijn :

verspreiding in jeugdclubs (33 t.h.) en scholen (33 t.h.) Daaraan wordt hard gewerkt, doch dit hangt ook van U af! Ook U kunt ons helpen door het blad in Uw vrienden- en kennissenkring bekend te maken. Er werd reeds getracht VREDE in krantenkiosken en winkels te krijgen doch deze zijn afhankelijk van A.M.P. (Agence et Messageries de la Presse) en deze organisatie vindt VREDE "niet belangrijk genoeg" om te verspreiden !

ANDERE BLADEN !

10. Zoals te verwachten krijgen we hier een waaier van vele dag-, week- en maandbladen die naast VREDE gelezen worden.

Bij de dagbladen komen het meest voor : De Standaard
Het Laatste Nieuws

Bij de weekbladen : De Nieuwe
Humo
Spectator
De Nieuwe Linie
Vrij Nederland

Bij de maandbladen : een dertigtal verschillende.

11. Op de vraag "hoelang leest U reeds VREDE?" kregen we als antwoord : meer dan 5 jaar : 25 t.h.
tussen 5 en 1 jaar : 40 t.h.
minder dan 1 jaar : 35 t.h.

Dit is natuurlijk niet indicatief voor alle lezers, wel blijkt duidelijk dat bij de mensen die het blad nog niet zéér lang lezen de belangstelling zeer groot is, oudere lezers zijn misschien al zo overtuigd dat ze minder de noodzaak voelen op de enquête te antwoorden?

12. Als we de beroepen enigszins groeperen komen we tot het volgende :

leraars 35 t.h.
technische beroepen (in de breedste zin)..... 25 t.h.
studenten..... 33 t.h.
diverse 7 t.h.

Deze spreiding lijkt ons absoluut niet slecht alhoewel het volgens ons wel wenselijk zou zijn het lezerspubliek uit te breiden in bredere lagen van de bevolking.

13. De leeftijden verdelen zich als volgt :
minder dan 20 jaar 18,38 t.h.
tussen 20 en 30 jaar 53 t.h.
meer dan 30 jaar 28 t.h.
bijna 100 jaar 0,62 t.h.

Ook de leeftijden tonen aan dat elke categorie in de enquête gesproken heeft.

Tot hertoe blijkt dus dat er hier en daar nog wat geschaafd diende te worden maar dat U in het algemeen tevreden is met het blad, wat ons natuurlijk genoeg doet. In de voorbije en volgende nummers hebben wij steeds getracht en zullen wij steeds trachten aan de door U gestelde eisen zo goed mogelijk te voldoen, als dat niet altijd lukt rekenen we op een briefje van U om ons terecht te wijzen.

M. Tanret

BOEKHANDEL

DE FAKKEL

Pluimstraat 14, KORTRIJK
Tel. (056) 213.16

Men vindt er de NIEUWSTE BOEKEN
en GROTE KEUS JEUGDWERKEN

Korting voor rechthebbenden.

KUNSTHANDEL

GALERIJ "ELITE"

Tolhuislaan 157 - Gent

Enorme keus van reproducties

Schilderijen van oude en hedendaagse schilders
Eigen werkhuis voor alle soorten inlijstingen.
tel. 22.16.31

CORMAN

De "Topboekhandel"
ALLE UITGAVEN
Meer dan 300.000 "pocket"
boeken in 6 talen

Ravensteinstraat, 28-30
1000 Brussel
Tel. (02) 11.67.29

Sociale Zetel :
Ad. Buylestraat 51
8400 Oostende
Tel. (059) 727.24

Kustlaan 169 en
Strandstraat 9
8300 Het Zoute
Tel. (050) 618.28

Het boek dat u
zoekt is er. Zo
niet CORMAN
zoekt en vindt.
M. CORMAN,
Oostende
Prk. 16.83.33

BOEKHANDEL

ULENSPIEGEL

Abdijstraat 147 Antwerpen (KIEL)
Tel. 03/37.94.18

Postchecknummer :

1074.24 (t.n.v. G. Vercammen)

leerboeken voor onderwijs
van elke graad - woordenboeken
encyclopedieën - technische en
wetenschappelijke werken -
reisgidsen - baankaarten
alle bestellingen in binnen- en buitenland

GAKKO s.v.

St.-Pietersnieuwstraat 107
9000 - Gent - tel. 23.27.88
OPEN : 08.30 - 18.30

DRUKKERIJ

* Offset en duplikator

Tijdschriften
Folders
Briefhoofden
Omslagen

UITGEVERIJ

Boeken
Affiches
Bindwerk
Drukkerij-
papier

Wetenschappelijke
& literaire
uitgaven
Posters

WINKEL

Kantoorartikelen
Papierwaren
Boeken, pockets
Schrijfmachines
Labojassen
Kranten

* Speciale voorwaarden voor verenigingen *

**ALLEN IN DE BRES VOOR DE ORGANISATIE VAN EEN MACHTIGE VIETNAMBE-
TOGING OP ZONDAG 4 APRIL. *Febur***

Op initiatief van het "Overlegcentrum voor de Vrede", het "Comité National d'Action pour le developpement et la Paix" en met de steun van het "Nationaal Vietnam Komitee" wordt zondag 4 februari een

NATIONALE EENHEIDSBETOGING VOOR VIETNAM

ingericht.

onder de volgende ordewoorden :

- Onderteken vredesakkoord van 20 oktober.
- Definitieve stopzetting van alle bombardementen.
- Vrijlating van alle politieke gevangenen van Saigon
- Erkenning van regering Hanoi door België.
- België moet slachtoffers bombardementen helpen.
- Stop levering van alle oorlogsmateriaal uit België.
- USA moet oorlogschade betalen.
- Vrede en zelfbeschikkingsrecht voor Vietnam, Laos en Cambodja.

Alle organisaties en personen worden verzocht zich te beperken tot bovenstaande ordewoorden en geen foto's of vlaggen van organisaties mee te dragen.

Neem ook reeds in uw gewest de nodige contacten voor een degelijke voorbereiding van deze belangrijke manifestatie. Iedereen moet op post zijn !

Affiches zijn reeds te verkrijgen in de Katholieke Jeugdraad - Korte Noordstraat 1 - 1040 Brussel aan 0,75 fr. stuk of in ons bureel Bagattenstraat 136 Gent.

Bestellingen door onverschrijving op Prk. 10.257.93 J. Declercq - Isegem.

Manifesten en klevers zullen eveneens eerstdaags ter beschikking zijn.

Op 20 januari, datum waarop Nixon voor een nieuwe ambperiode wordt aangesteld, moeten door organisaties en in persoonlijke naam talrijke telegrams gezonden worden naar de Ambassade van de Verenigde Staten - Regentlaan 27 - 1000 Brussel.

Bezorg het dubbel van deze telegrams aan O.C.V. p.a. KAJ - Regentlaan 25 - 1000 Brussel. Help ons deze grote volksbetoging te financieren.

Stort hiervoor nog vandaag een bijdrage op onze postrekening.

KORT - Kort.

- * Onze vriend Raoul Servais, die reeds op het Internationaal filmfestival de speciale prijs kreeg van de jury voor zijn animatiefilm "operatie X 70" ontving ook te Knokke op het Belgisch filmfestival de ereprijs van de jury. Proficiat Raoul.
- * Nguyen Minh Vy en Nguen May, afgevaardigden van de Democratische Republiek Vietnam werden in ons land ontvangen door A. Van Acker, voorzitter van de Kamer, P. Struye, voorzitter van de Senaat, J. Van Eynde, voorzitter van de BSP, L. Van Geyt, voorzitter van de K.P. en door het Nationaal Sekretariaat van het ABVV. Het ABVV veroordeelt de moorddadige Amerikaanse eskalatie in Vietnam.
- * Als gevolg van de protesten tegen het wapentransport in Zeebrugge blijkt dat de V.S. schepen er de voorkeur hebben aangegeven de haven van Bremen aan te doen.
- * In het raam van de akties voor de ondertekening van het vredesakkoord en de stopzetting van de bombardementen werden reeds aantal geslaagde manifestaties gehouden. Op initiatief van het Luiks Komitee voor de Vrede manifesteerden eind december 500 personen; op 5 januari stapten te Brussel 3000 betogers op terwijl te Antwerpen - op initiatief van het Eenheidsfront voor Vietnam (30 org.) - 3500 betogers aan een eenheidsmanifestatie deelnamen. Alleen de RAL distancierde zich tenoverstaan van deze gemeenschappelijke akties.
- * Twee franse leraars die als gevolg van een solidariteitsaktie te Saigon twee jaar werden opgesloten vertelden tijdens een perskonferentie dat de Vietnamese politieke gevangenen op een barbaarse wijze behandeld worden. We komen terug in ons volgend nummer.